

**UCHWAŁA NR IX/109/2019
RADY MIEJSKIEJ W RADOMIU**

z dnia 25 lutego 2019 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji "Powiatowego Programu Zapobiegania
Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata
2015-2018" za 2018 rok**

Na podstawie art. 38a ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz.U. z 2018 poz. 995 ze zm.) Rada Miejska w Radomiu uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji "Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2015-2018" za 2018 rok stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Radomia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Radomiu

Kinga Bogusz

Załącznik do uchwały Nr IX/109/2019
Rady Miejskiej w Radomiu
z dnia 25 lutego 2019 r.

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI „POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI
ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO
NA LATA 2015 – 2018” ZA 2018 ROK**

Zgodnie z ustawą o samorządzie powiatowym z dnia 5 czerwca 1998r. (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r. poz 995 ze zm.) Komisja Bezpieczeństwa i Porządku dla miasta Radomia przygotowała i wdrożyła do realizacji „Powiatowy Program Zapobiegania Przemocy oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2015-2018”, co stanowi wypełnienie zapisu art. 38a ust. 2 pkt 3 w/w ustawy. „Program” ten został przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Radomiu nr 811/2014 z dnia 27 października 2014 roku i ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego oraz rozesłany do wszystkich podmiotów zajmujących się problematyką bezpieczeństwa.

Deklarację do realizacji w/w Programu złożyło **24** podmioty realizujące ustawowe zadania z zakresu bezpieczeństwa (załącznik nr 1) oraz **88** szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miasta Radomia. Do realizacji Programu w roku 2018 przystąpiło **52** jednostek oświatowych. Wśród nich było: 11 przedszkoli, 18 szkół podstawowych, 1 gimnazjum, 7 liceów ogólnokształcących, 10 zespołów szkół (obejmujących różne etapy kształcenia) oraz 5 placówek oświatowych innych typów. W celu uniknięcia powtarzania sprawozdania z każdej szkoły (pięciokrotnie zwiększyłoby to ilość stron sprawozdania i w znacznym stopniu zmniejszyłoby jego czytelność) posegregowano realizowaną tematykę w zakresie bezpieczeństwa wskazując w sprawozdaniu tematykę prowadzonych działań z zakresu bezpieczeństwa, którą opisano w w/w „Programie” pod hasłem „Szkoły”. Szczegółowy wykaz placówek biorących udział w realizacji „Powiatowego programu zapobiegania przestępczości i ochrony obywateli i porządku publicznego na lata 2015-2018” przedstawia załącznik nr 2 do w/w sprawozdania.

W ramach tego „Programu” w 2018 roku zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

I. BEZPIECZEŃSTWO W MIEJSCACH PUBLICZNYCH I W MIEJSCU ZAMIESZKANIA:

1. Komenda Miejska Policji.

W ramach realizacji programu podjęła następujące przedsięwzięcia:

- KMP w Radomiu zachęcała wszystkich właścicieli jednośladów do znakowania rowerów. Procedura polega na wygrawerowaniu specjalnym przyrządem typu „engraver”, (zakupionym przez Stowarzyszenie „Bezpieczne Miasto”) oznaczenia oraz wydaniu właścicielowi tzw. „dowodu rejestracyjnego”, jako poświadczenia rejestracji pojazdu w bazie danych Policji. Policjanci znakują rowery w każdy czwartek w godz. 10.00 -12.00 w radomskiej komendzie, oraz przy okazji różnego rodzaju festynów, imprez kulturalno - sportowych z udziałem mieszkańców miasta i powiatu radomskiego.
- Przez miesiąc trwał konkurs, w którym mieszkańcy Radomia i powiatu radomskiego mieli możliwość wyłonienia najpopularniejszego dzielnicowego. Celem konkursu było przybliżenie sylwetek dzielnicowych oraz podniesienie społecznego zaufania do tych funkcjonariuszy. Zainteresowani konkursem mogli głosować na dzielnicowych ze swojego rejonu przy pomocy przygotowanych ankiet. Po przeliczeniu wszystkich głosów okazało się, że w opinii mieszkańców Radomia najbardziej aktywną osobą w podejmowaniu działań w zakresie poprawy bezpieczeństwa w swoim rejonie służbowym został st. sierż. Przemysław Kowalczyk z KP II w Radomiu. Drugie miejsce zajął asp. Marcin Sasal z KP III, a trzecie asp. Tomasz Klimek z KP I.
- Mając na uwadze polecenia wydane przez Zastępcę Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Policji, policjanci KMP w Radomiu na bieżąco zadaniowani są do zwrócenia szczególnej uwagi na ład i porządek publiczny w środkach komunikacji miejskiej oraz w rejonie przystanków autobusowych.

Zarówno funkcjonariuszom pionu prewencji jak i pionu kryminalnego polecono prowadzenie dalszych działań mających na celu wykrywanie sprawców przestępstw i wykroczeń popełnionych w środkach komunikacji miejskiej. W 2018 roku na terenie podległym KMP w Radomiu stwierdzono **8** zdarzeń w środkach komunikacji lub obrębie przystanków.

- Komenda Miejska Policji w Radomiu we współpracy z Biurem Organizacyjnym „Zespół” w dniu 19 lutego zorganizowała seminarium w Resursie Obywatelskiej pod nazwą „Razem Bezpieczniej”. Na spotkaniu omówiono działania radomskiej policji. Poruszana była kwestia bezpieczeństwa w sieci oraz przedstawiono film dotyczący cyber przemocy. W spotkaniu można było również obejrzeć program artystyczny przygotowany przez Improv Teatr Poławiaczy Pereł. Spotkanie pod nazwą „Razem Bezpiecznie” odbyło się już po raz piętnasty.

- „Zabrałeś moje miejsce - zabierz moje kalectwo - pod takim hasłem radomscy policjanci w 2018 roku, przeprowadzili działania w ramach Światowego Dnia Inwalidów i Ludzi Niepełnosprawnych. Policjanci zwracali uwagę na nadużycia wynikające z korzystania z przywilejów posiadania karty parkingowej. W ramach akcji policjanci na wszystkich spotkaniach przeprowadzanych na terenie miasta i powiatu radomskiego przekazywali informację dotyczące powyższej kampanii

- W ramach ogólnopolskiej akcji edukacyjnej „Cała Polska czyta dzieciom”, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 z oddziałami integracyjnymi w Radomiu 6 czerwca 2018 roku zorganizowała imprezę czytelniczną. Gośćmi najmłodszych byli przedstawiciele Straży Pożarnej, Straży Miejskiej, Policję reprezentowała asp. sztab. Kamila Adamska z WP KMP w Radomiu. Spotkanie było doskonałą okazją do przypomnienia podstawowych zasad bezpieczeństwa w czasie zbliżających się letnich wakacji.

- Policjanci WP KMP Radom uczestniczyli w zabezpieczeniu pokazów lotniczych Air Show Radom 2018, które odbyły się w dniach 25-26 sierpnia na terenie lotniska Radom - Sadków. Air Show w Radomiu to jedna z największych imprez lotniczych w Europie. Odbywa się ona na radomskim lotnisku Sadków od 2000 roku. Jak podają organizatorzy, radomskie lotnisko odwiedziło około **120 tys.** osób. Funkcjonariusze Wydziału Prewencji KMP w Radomiu pełnili służbę w Policjny Punkcie Informacyjny, gdzie zgłaszano zaginięcia dzieci. W dwa dni było ich **8**. Dzięki pomocy dyżurujących policjantów i żołnierzy zagubione osoby trafiły do najbliższych. Do punktu trafiały także odnalezione przedmioty (telefony komórkowe, dokumenty, kluczyki do auta), które również w większości zostały zwrócone do właścicieli.

- W 2018 roku na terenie miasta odbyło się **48** zgromadzeń publicznych. Do ich zabezpieczenia zostało skierowanych **847** policjantów. Koszty poniesione w związku z zabezpieczeniem zgromadzeń wyniosły **2571,40** zł. Ponadto w roku 2018 na terenie powiatu radomskiego dokonano **94** zabezpieczeń imprez masowych. Do zabezpieczenia imprez masowych w 2018 roku zostało skierowanych **3567** policjantów. Koszty poniesione w związku z zabezpieczeniem imprez wyniosły **163,38** zł.

2. Straż Miejska.

Straż Miejska w Radomiu prowadzi bieżącą analizę zagrożeń bezpieczeństwa na terenie Gminy Miasta Radom. W miejsca w których rejestrowane są zwiększone ilości interwencji w tym wykroczeń drogowych, porządkowych oraz innych dyslokowane są patrole zarówno piesze jak i zmotoryzowane. Funkcjonariusze utrzymują stały kontakt z mieszkańcami, szkołami oraz instytucjami w celu lepszej znajomości terenu pod kątem wykroczeń. Ponadto o wszelkich zaistniałych zagrożeniach mieszkańcy są informowani na bieżąco za pomocą lokalnych mediów oraz usługi SISMS. W roku 2018 Straż Miejska otrzymała **4560** interwencji od operatorów monitoringu co pozwoliło znacząco wpłynąć na wzrost poziomu bezpieczeństwa oraz ład i porządek publiczny. Funkcjonariusze podczas kontroli sprawdzają również poziom oznakowania dróg zarówno publicznych jak i wewnętrznych a o wszystkich zauważonych nieprawidłowościach informują zarządcę drogi. Podczas czynności służbowych sprawdzane są również oznakowania budynków pod kątem numeru posesji. W ciągu roku Straż Miejska w porozumieniu z Komendą Miejską Policji oraz organizatorami imprez masowych prowadzi działania zmierzające do zwiększenia bezpieczeństwa na przedmiotowych imprezach.

3. Wydział Bezpieczeństwa Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Urzędu Miejskiego w Radomiu.

a) Referat Bezpieczeństwa:

W Urzędzie Miejskim w Radomiu funkcjonuje Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego, którego zadaniem jest m.in. pełnienie całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego oraz prowadzenie działań związanych z monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie miasta. W 2018r. Wydział

Bezpieczeństwa, Zarządzania Kryzysowego i Ochrony zorganizował dwudniowe szkolenie Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, które odbyło się w Kazimierzu Dolnym. W czasie szkolenia odbyły się wykłady oraz praktyczne ćwiczenia mające na celu poprawę bezpieczeństwa w naszym mieście.

- Z budżetu Gminy przekazano środki na Fundusz Wsparcia Policji oraz na potrzeby Komendy Miejskiej PSP w Radomiu:

- rekompensaty pieniężne dla policjantów KMP za służby prewencyjne policjantów KMP w Radomiu w wymiarze czasu przekraczającym normę określoną w art.33 ustawy o Policji na kwotę **31 600 zł**,
- zakup lekkiego samochodu ratownictwa technicznego z wyposażeniem specjalistycznym oraz zbiornikiem wodnym i autopompą-na kwotę **250 000 zł**.

b) Referat Ochrony i Monitoringu Miasta:

Łącznie w systemie monitoringu miejskiego w Radomiu na dzień 31.12.2018 rok pracuje **68** kamer. W okresie od 1.01.2018 – 31.12.2018 roku ogółem pracownicy monitoringu zgłosili **4870** interwencji, z tego **310** interwencji skierowano do Komendy Miejskiej Policji, a **4560** interwencji do Straży Miejskiej w Radomiu.

Miejsca najbardziej zagrożone wg. ilości podjętych interwencji na poszczególnych stanowiskach monitoringu.

Nr i Nazwa stanowiska	Lokalizacja kamer	2017 r	2018 r	Różnica
STANOWISKO I Żeromskiego	Żeromskiego/Plac Konstytucji	279	744	+465
STANOWISKO II Centrum	Plac Dworcowy PKP	375	400	+25
STANOWISKO III Miasto Kazimierz.	Grodzka/Taxi	174	398	+224
STANOWISKO IV Katedra	Sienkiewicza/ Chrapka	48	54	+6
STANOWISKO V Chrobrego	Żeromskiego/Traugutta	147	263	+116
STANOWISKO VI Osiedle XV Lecia	Struga/Niedziałkowskiego	216	218	+2
STANOWISKO VII 25 Czerwca	Struga/25 Czerwca	180	300	+120
STANOWISKO VIII Osiedle Planty	Planty 15	60	51	-9
STANOWISKO IX Osiedle Ustronie	Muszla 1 (Aleja)	214	195	-19

4. Stowarzyszenie „Bezpieczne Miasto”.

Stowarzyszenie „Bezpieczne Miasto” swoje zadania statutowe wykonuje poprzez realizację 3 podstawowych celów:

- a) Poprawa bezpieczeństwa i porządku publicznego w mieście przy współpracy z Policją, Strażą Miejską i innymi instytucjami zajmującymi się problematyką bezpieczeństwa i porządku publicznego.
- b) Inicjowanie i finansowanie działań edukacyjno-prewencyjnych przez Stowarzyszenie z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego.
- c) Współpraca i dofinansowanie działań z zakresu szerokiego pojmowania bezpieczeństwa i porządku publicznego realizowane przez Policję, Straż Miejską i inne instytucje zajmujące się tą problematyką.
- d) W celu zwiększenia bezpieczeństwa w miejscu publicznym i w miejscu zamieszkania Stowarzyszenie „Bezpieczne Miasto” wzięło udział w zabawie karnawałowej zorganizowanej przez MOPS dla około **120** dzieci z rodzin objętych pomocą ze strony Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Zabawę zorganizowano przy współpracy: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Rejon Pracy Socjalnej nr 9,

Stowarzyszenia Inicjatywa Lokalna oraz Stowarzyszenia „Bezpieczne Miasto”. SBM przeprowadziło konkurs z wiedzy o bezpieczeństwie przeciw pożarniczym i ufundowało nagrody dla laureatów, zaś Mikołaj rozdał dzieciom paczki ze słodyczami.

e) W miesiącu lutym 2018 roku w Domu Kultury Idalin przy ul. Bluszczowej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Stowarzyszenie Inicjatywa Lokalna zorganizowało zabawę karnawałową dla seniorów. Udział wzięło około **120** seniorów. Stowarzyszenie „Bezpieczne Miasto” zorganizowało konkurs edukacyjny z nagrodami o tematyce bezpieczeństwa. Nagrody ufundowało Stowarzyszenie „Bezpieczne Miasto”.

5. Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego.

W ramach swojej kompetencji realizował na bieżąco n/w zadania tj:

- a) Postępowania w sprawie katastrofy budowlanej - **2**
- b) Przeprowadził **38** postępowań w sprawie rozbiórki budynków zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia (zakończono **9**).
- c) Sprawdził stan techniczny w **21** szkołach przeznaczonych do akcji zima.
- d) Sprawdził stan techniczny w **18** szkołach przeznaczonych do akcji lato.
- e) Kontrole obiektów budowlanych w trakcie budowy -**218**.
- f) Kontrole obiektów budowlanych użytkowanych - **438**.
- g) Kontrola stanu technicznego placów zabaw - **4**.
- h) Kontrola stanu technicznego noclegowni - **2**.
- i) Kontrola stanów technicznych mostów kładek i wiaduktów - **5**.
- j) Zawiadomienie do prokuratury o popełnieniu przestępstwa - **5**.
- k) Wniosek o ukaranie z tytułu odpowiedzialności zawodowej - **1**.

6. Miejska Państwowa Straż Pożarna.

W zakresie realizacji „Programu” podjęła następujące przedsięwzięcia:

a) dokonywano analizy zagrożeń bezpieczeństwa oraz potrzeb społeczności lokalnej pod względem bezpieczeństwa i prowadzenie działań informacyjno - edukacyjnych skierowanych do mieszkańców o możliwych zagrożeniach i ich unikaniu.

b) opracowano analizę zagrożeń w oparciu o gromadzone katalogi zagrożeń. Na podstawie analizy prowadzono czynności kontrolno - rozpoznawcze zmierzające do podniesienia poziomu bezpieczeństwa mieszkańców.

Komenda Miejska PSP w Radomiu brała również udział w organizowanych przez różne instytucje, podmioty, samorządy, parafie i społeczności lokalne festynach rodzinnych, na których obok pokazów sprzętu pożarniczego przekazywane były informacje edukacyjne w zakresie właściwych i bezpiecznych zachowań w sytuacjach zagrożenia. Łącznie funkcjonariusze wzięli udział w **93** spotkaniach. Dodatkowo Jednostki ratowniczo – gaśnicze podległe Komendzie Miejskiej PSP w Radomiu przez cały rok przyjmowały wycieczki dzieci, podczas których uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z charakterem pracy strażaka oraz z zasadami bezpieczeństwa. Wg szacunków liczba zwiedzających niekiedy przekraczała **150** dzieci tygodniowo. Przez cały rok realizowano projekt "Bezpieczny dom" oraz akcją edukacyjną "Ognik". Przyjmowano liczne wycieczki dzieci i młodzieży szkolnej. Podczas spotkań poruszano tematykę bezpiecznego zachowania w sytuacjach zagrożenia. W roku 2018 roku „Bezpieczny dom” odwiedziło blisko **3200** dzieci (**131** wycieczek). Ponadto:

- propagowano wśród mieszkańców działań edukacyjno - informacyjnych na temat zagrożeń związanych z tlenkiem węgla. Omawiano zasady udzielania pierwszej pomocy osobom poszkodowanym na skutek zatrucia, jak również co zrobić aby uniknąć zagrożenia. Wraz z rozpoczęciem sezonu grzewczego na bieżąco przekazywano lokalnym mediom informacje na temat w/w zagrożenia.

- monitorowano i eliminowano zagrożenia związane z organizacją imprez masowych (sportowych, artystycznych oraz rozrywkowych); W roku 2018 Komenda Miejska PSP w Radomiu wydała **39** opinii w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego imprez masowych.

- zapewniano bezpieczeństwo i porządek uczestnikom wypoczynku nad akwenami wodnymi; Ponadto w dniu 12 stycznia 2018 roku nad zalewem na Borkach w ramach kampanii "Kręci mnie bezpieczeństwo - Bezpieczne ferie 2018" odbyło się spotkanie z dziećmi, w trakcie którego omawiano zasady bezpieczeństwa. Podczas spotkania przekazywane były zasady bezpieczeństwa związane z zimowym wypoczynkiem w tym m.in. jak zachowywać się w przypadku gdy załamał się lód,

bądź gdy zobaczymy osobę tonącą, a także jak odpowiednio zaalarmować służby ratunkowe. Ponadto przeprowadzono pokaz akcji ratowniczej w wykonaniu strażaków ze Specjalistycznej Grupy Wodno Nurkowej. W akcji udział wzięło blisko 1300 dzieci z radomskich szkół podstawowych.

- „XII Piknik strażacki” zorganizowany wspólnie z Echem Dnia oraz Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji nad zalewem Borki. Ideą imprezy było promowanie bezpieczeństwa dla całych rodzin ze szczególnym uwzględnieniem dzieci. W pikniku udział również wzięły m. in.: Komenda Miejska Policja oraz Straż Miejska,
- prowadzono systematyczne kontrole lokali gastronomicznych, punktów sprzedaży alkoholu pod względem posiadania zezwolenia na sprzedaż alkoholu, sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i osobom nietrzeźwym, spełnienia norm budowlanych i sanitarno-epidemiologicznych; W 2018 roku funkcjonariusze Komendy Miejskiej PSP w Radomiu przeprowadzili **128** kontroli w obiektach użyteczności publicznej, w tym:
  - domy towarowe i supermarkety: **16** kontroli,
  - dyskoteki i lokale gastronomiczne: **13** kontroli.

Komenda Miejska PSP w Radomiu ściśle współpracowała z innymi służbami, zwłaszcza podczas organizowanych ćwiczeń oraz akcji propagandowych mających na celu edukowanie w zakresie bezpieczeństwa. Przeprowadzono **6** akcji propagandowych. Prowadzono działania profilaktyczne prowadzące do ograniczenia lub likwidacji przyczyn występujących zagrożeń poprzez prowadzenie czynności kontrolno – rozpoznawczych obiektów w zakresie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych; W 2018 roku przeprowadzono w sumie **271** kontroli. W **72** przypadkach w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Komendant Miejski PSP w Radomiu wydał decyzję administracyjną nakazującą usunięcie nieprawidłowości w ustalonym terminie. Przeprowadzono również **121** czynności kontrolno – rozpoznawczych w zakresie przekazywania obiektów budowlanych do użytku. W **35** przypadkach wydano sprzeciw na przystąpienie do użytkowania.

7. Prokuratura Rejonowa Radom Wschód.

Prokuratura Rejonowa Radom – Wschód w Radomiu realizuje swoje ustawowe obowiązki poprzez prowadzenie lub nadzorowanie postępowań przygotowawczych w sprawach karnych oraz sprawowanie funkcji oskarżyciela publicznego przed sądami. Koordynuje działalność w zakresie ścigania przestępstw, prowadzoną przez inne organy państwowe, nadzoruje zgodność z prawem przeprowadzania czynności operacyjno - rozpoznawczych przez organy ścigania w zakresie przewidzianym w ustawach regulujących organizację i przedmiot działania tych organów. Ponadto podejmuje inne działania z zakresu ochrony ofiar przestępstw, w tym poprzez organizowania Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw.

W 2018 roku był on organizowany w dniach 19 - 23 lutego i wyznaczeni prokuratorzy pełnili dyżury dla ofiar przestępstw, udzielając pomocy w postaci porad prawnych. Przyjęto **1** interesanta, który złożył zawiadomienie o przestępstwie.

Tutejsza Prokuratura uczestniczy w uchwalonym przez Radę Ministrów w dniu 29 kwietnia 2014 roku Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 - 2020. W ramach tego programu Prokuratura udostępnia dane teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych, a także dane z zakresu realizowanych przez nie oddziaływań, w szczególności korekcyjno - edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. W tym zakresie Prokuratura współpracuje z Prezydentem Miasta Radomia oraz Starostą Radomskim, które to podmioty przesyłają do tutaj jednostki dane teleadresowe instytucji i podmiotów realizujących oferty dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie uzyskano informacje o podmiotach i organizacjach świadczących na terenie województwa mazowieckiego pomoc dla osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie. Na stronie internetowej Prokuratury Okręgowej w Radomiu, na podstronie „Pomocne Informacje” w zakładce „Organizacje niosące pomoc ofiarom przestępstw” została umieszczona baza danych przydatnych dla pokrzywdzonych. W budynku Prokuratury Rejonowej Radom – Wschód w Radomiu w widocznym miejscu – na tablicy ogłoszeń znajdują się informacje o pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Przestępstwem, w tym bezpłatnie udzielanej pomocy psychologicznej i prawnej.

W ramach podstawowych obowiązków, wynikających z przepisów prawa, prokuratorzy w celu przeciwdziałaniu dalszej przemocy w rodzinie, stosują środki zapobiegawcze wobec sprawców przemocy w postaci dozoru policji połączonego z nakazem opuszczenia mieszkania oraz zakazem

zbliżania się do pokrzywdzonego, jak również występują do sądu z wnioskami o zastosowanie tymczasowego aresztowania wobec takich osób.

W 2018 roku zastosowano :

- tymczasowe aresztowanie – w **7** postępowaniach,
- nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym – w **27** postępowaniach,
- zakaz zbliżania się do pokrzywdzonego – w **9** postępowaniach,
- zakaz kontaktowania się z pokrzywdzonym – w **19** postępowaniach.

W ramach codziennych dyżurów prokuratorskich, pełnionych w godzinach 7.30 do 15.30, zaś w poniedziałek do godz. 17.00, prokuratorzy przyjmują interesantów i udzielają im pomocy w zakresie uregulowań prawnych oraz kierują do specjalistycznych ośrodków zajmujących się przemocą w rodzinie. Ponadto prokurator wykonujący czynności z zakresu postępowań cywilnych i administracyjnych uczestniczy w posiedzeniach Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Radomia przy Prezydencie i składa ewentualne uwagi w celu wzmocnienia bezpieczeństwa na terenie miasta. Prokurator zajmujący się sprawami poza karnymi w tutejszej prokuraturze skierował do sądu rodzinnego **2** wnioski o leczenie odwykowe osób nadużywających alkoholu w oparciu o przepisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

8. Szkoły.

Udział w wyżej wymienionym Programie zadeklarowało **88** szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miasta Radomia. W 2018 roku Program realizowało **52** jednostki oświatowe. Wśród nich było **11** przedszkoli, **18** szkół podstawowych, 1 gimnazjum, **7** liceów ogólnokształcących, **10** zespołów szkół (obejmujących różne etapy kształcenia) oraz **5** placówek oświatowych innych typów. W/w placówki realizowały następujące przedsięwzięcia:

- Systematyczny kontakt dyrektora placówki z dzielnicowym, zgłaszanie zagrożeń w najbliższym środowisku, udział w wywiadzie środowiskowym.
- Prawidłowe oznaczenie dróg dojazdowych do placówki oraz numeru posesji.
- Propagowanie wśród uczniów/wychowanków i ich rodzin właściwej gospodarki odpadami z uwzględnieniem selektywnej zbiórki odpadów do odpowiednio oznaczonych kontenerów.
- Współpraca z Centrum Edukacji Ekologicznej i Schroniskiem dla Bezdomnych Zwierząt. Włącznie się do akcji opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz propagowanie humanitarnego postępowania ze zwierzętami.
- Systematyczne kontrole obiektów pod kątem bezpieczeństwa pożarowego. Przeprowadzenie próbnych ewakuacji, sprawdzenie właściwego oznakowania dróg i wyjść ewakuacyjnych, przeprowadzenie szkoleń dla pracowników.
- Prowadzenie monitoringu wizyjnego w placówce.
- Dbłość o terminowe dokonywanie przeglądów stanu technicznego budynków i obiektów szkolnych.

9. Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w ramach realizacji Programu zrealizował następujące przedsięwzięcia:

- a) Konsekwentne reagowanie na wszelkiego rodzaju patologie – budowanie przekonania wśród całej społeczności Ośrodka, że nie są one tolerowane, m.in. wykorzystywanie monitoringu wizyjnego, dyżury nauczycieli i innych pracowników.
- b) Przeprowadzenie wewnętrznego Badania Poziomu Bezpieczeństwa w Ośrodku dwa razy w ciągu roku szkolnego.
- c) Pogadanka na zajęciach wychowawczych - przynajmniej raz w półroczu "Aktywny i bezpieczny wypoczynek", których celem było zapoznanie wychowanków z bezpiecznym sposobem spędzania wolnego czasu.
- d) Wyjścia na basen, zawody sportowe, mecze, koncerty, imprezy kulturalne, etc. w celu rozwijania u wychowanków umiejętności odpowiedniego zachowania się w miejscach publicznych
- e) Działania Samorządu Wychowanków zachęcające do aktywnego i bezpiecznego wysiłku organizowanie zabaw i turniejów sportowych w czasie wolnym od nauki.
- f) Wykorzystanie środków masowego przekazu w celu promowania prospołecznych wzorców zachowań – projekcje filmów profilaktycznych kierowanych do młodzieży szkolnej.
- g) Podniesienie wiedzy na temat symptomów przemocy w szkole wśród nauczycieli, pedagogów, psychologów i pracowników obsługi – szkolenia zewnętrzne, udział w konferencjach.

h) Kontynuacja prac nad rozbudową monitoringu wizyjnego (o miejsca potencjalnie zagrożone) oraz wykonywanie bieżących napraw i remontów bazy lokalowej Ośrodka w celu poprawy bezpieczeństwa jej użytkowników.

II. BEZPIECZEŃSTWO W SZKOŁACH:

1. Komenda Miejska Policji.

W ramach realizacji Programu zrealizowała następujące przedsięwzięcia:

a) Policjanci Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Radomiu, na co dzień przeprowadzają spotkania profilaktyczno - edukacyjne dla rodziców, pedagogów, uczniów, podczas których poruszane są aspekty prawne oraz bezpieczeństwo dzieci i młodzieży. W zależności od zaproponowanych zagadnień tematyka spotkań dostosowywana jest do potrzeb adresatów.

b) „Środki oddziaływań resocjalizacyjnych we współczesnej penitencjarystyce” pod takim hasłem w dniu 15 lutego odbyła się konferencja naukowa w Areszcie Śledczym w Radomiu, w której udział wzięli m.in. radomscy policjanci. Podczas konferencji zorganizowanej w Areszcie Śledczym w Radomiu teoretycy i praktycy resocjalizacji omówili kwestie oddziaływania penitencjarnego. Wymienili wiedzę i doświadczenia między światem nauki, a praktyką resocjalizacyjną. Resocjalizacja to proces przywracania człowieka łamiącego istniejące zasady i reguły do życia zgodnego z prawem oraz bezkonfliktowego życia w społeczeństwie. Omówiono m.in. kwestie wsparcia społecznego w rehabilitacji społecznej i resocjalizacji oraz rolę rodzinnego kuratora sądowego w procesie zmiany człowieka. Poruszano również kwestię resocjalizacji nieletnich w Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych. Wśród uczestników obecni byli m.in. przedstawiciele środowiska naukowego, sądowego, duchowieństwa, studenci oraz policjanci i funkcjonariusze służby więziennej.

c) W dniu 16.03.2018r. Wydział Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Radomiu wspólnie z XI Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Integracyjnymi im. S. Staszica zorganizowała w ramach „Akademii Bezpieczeństwa” debatę „Narkotyki, dopalacze? Nie tędy droga” oraz międzyszkolne zawody dla klas mundurowych. Młodzież uczęszczająca do klas mundurowych rywalizowała w ramach zawodów na specjalnie przygotowanym „policyjnym torze przeszkód” – rywalizację tą wygrali uczniowie z XI L.O. im. S. Staszica w Radomiu.

d) Festyn z okazji Święta 42. Bazy Lotnictwa Szkolnego oraz Jubileusz 20-lecia Zespołu Akrobacyjnego Orlik. W dniu 20 kwietnia przedstawiciele WP KMP w Radomiu, wsparli żołnierzy z radomskiej jednostki, którzy obchodzili swoje święto. W trakcie obchodów na terenie jednostki odbywał się Dzień Otwartych Koszar. Policjanci z Wydziału Prewencji KMP w Radomiu przygotowali stoisko profilaktyczno-edukacyjne, przy którym odbywały się gry i konkursy o bezpieczeństwie. Każdy uczestnik festynu, który ukończył 18 lat mógł oznakować swój rower.

e) Radomscy policjanci uczestniczyli w festynach na terenie miasta i powiatu radomskiego. Podczas festynów funkcjonariusze przeprowadzili szereg konkursów dla dzieci i ich rodziców. W trakcie zabawy każdy mógł zapoznać się z pracą policji zgodnie z założeniami kampanii „Zostań Policjantem”, oraz zwiedzić stoisko policyjne, w którym oprócz materiałów profilaktycznych prezentowano policyjne radiowozy i motocykle.

f) W dniu 15.08.2018 roku policjanci KMP w Radomiu włączyli się w organizację plenerowej imprezy Jubileuszowego Festynu Motorowego – otwartej imprezy sportowo – rekreacyjnej, która odbyła się w Automobilklubie Radomskim. Podczas festynu policjanci rozmawiali z uczestnikami na temat bezpieczeństwa oraz przekazywali elementy odblaskowe oraz inne upominki mające wpływ na bezpieczeństwo m.in. niechronionych uczestników ruchu drogowego.

g) W ramach obchodów rocznicowych 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości 42 Baza Lotnictwa Szkolnego w Radomiu zaprosiła radomskich policjantów do współorganizacji festynu rodzinnego. Przedsięwzięcie powiązane z obchodami miało na celu kontynuowanie pozyskiwania społecznej akceptacji dla polityki pro obronnej państwa polskiego oraz upowszechnianie nowoczesnych form edukacji obronnej wśród radomskiej społeczności a także promocja służb mundurowych na terenie Radomia oraz szacunku do symboli narodowych. Festyn odbył się 15 sierpnia br i uczestniczyły w nim m.in. władze samorządowe, parlamentarne, społeczność szkolna, organizacje kombatanckie i paramilitarne a także mieszkańcy miasta i powiatu radomskiego.

h) W dniu 26 września Policjanci Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Radomiu spotkali się z dziećmi w Publicznym Przedszkolu nr 14 w Radomiu. Policjanci niemal codziennie odwiedzają najmłodszych mieszkańców naszego miasta w przedszkolach. Podczas tych spotkań mundurowi rozmawiają z dziećmi o zasadach bezpiecznego zachowania na drodze, prawidłowym przechodzeniu

przez jezdnię, przypominają również jak istotną rolę odgrywają elementy odblaskowe, a także jak bezpiecznie podróżować samochodem. W trakcie spotkań mundurowi objaśniają, do czego służą numery alarmowe, z których należy korzystać w sytuacji zagrożenia.

i) We wrześniu we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim policjanci WP KMP w Radomiu realizowali projekt pod nazwą „Bezpieczeństwo ekonomiczne konsumenta na rynku”. Głównym celem projektu było zwiększenie bezpieczeństwa konsumenta na rynku poprzez wzrost wiedzy i świadomości zagrożeń związanych z obrotem pieniędzmi oraz uczestnictwem w transakcjach handlowych, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki ryzyka przestępstw internetowych. W ramach szkoleń zorganizowano działania edukacyjne dla dzieci i młodzieży, rodziców, nauczycieli i dyrektorów szkół, jedenastu placówek, które przystąpiły do akcji.

j) 15 października w świetlicy Komendy Miejskiej Policji w Radomiu odbyło się podsumowanie konkursu na wykonanie karty komiksu w ramach projektu „Bezpieczeństwo ekonomiczne konsumenta na rynku” prowadzonego wspólnie z Narodowym Bankiem Polskim. Konkurs miał na celu popularyzację wiedzy o bezpieczeństwie ekonomicznym wśród dzieci i młodzieży, jako konsumentów na rynku dóbr i usług (ocena autentyczności banknotów i monet, zagrożenia w transakcjach handlowych tradycyjnych i on-line, ryzyko udostępniania danych w sieci itd.). Z prac które zostały wyróżnione został opracowany kalendarz oraz folder promujący powyższą tematykę.

k) W celu zapobiegania demoralizacji nieletnich oraz patologii społecznych policjanci KMP w Radomiu w roku 2018 przeprowadzili wspólnie z pracownikami z Powiatowej Stacji Sanitarno-epidemiologicznej w Radomiu około 7 kontroli i 27 wizytacji sklepów na terenie miasta zajmujących się sprzedażą środków zastępczych.

2. Straż Miejska.

W ramach ustawowych działań Straży Miejskiej funkcjonuje tzw. "Patrol szkolny", który w okresie od 1.01.2018 r. do 31.12.2018 r. przeprowadził kontrolę placówek szkolnych, sklepów i zakładów gastronomicznych prowadzących sprzedaż alkoholu oraz punktów z automatami do gier zręcznościowych o niskich wygranych.

Skontrolował: Szkoły – **629**; Inne - **39**

W wyniku podjętych czynności funkcjonariusze przeprowadzili rozmowy:

- z dyrektorem bądź pedagogiem szkolnym na tematy zagrożeń jakie występują na terenie szkół.
- w obecności przedstawiciela szkoły z **31** uczniami sprawiającymi trudności wychowawcze.
- w obecności rodzica z 8 uczniami sprawiającymi trudności wychowawcze.
- omówiono sytuację rodzinną uczniów – **4**
- omówiono zagrożenia szkolne, zasady współpracy - **32**
- zespół interdyscyplinarny – **14**
- pogadanki – **135**
- współpraca z MOPS – **30**
- współpraca CARITAS streetworker - **19**
- asysta Kurator Sądowy – **5**
- wnioski do sądu dla nieletnich – **1**
- KMZ szkolny – **37** (nałożono 4 mandaty karne na kwotę 400 zł)

Ponadto skontrolowano:

- a) Sklepy – **176**
- b) Tereny szkolne – **629**
- c) Miejsca przebywania osób bezdomnych – **250**
- d) Kontakt z osobą bezdomną – **265**
- e) Nielegalne kąpieliska, tafle lodowe – **119**
- f) festyny, zabezpieczenia - **12**

3. Stowarzyszenie „Bezpieczne Miasto”.

W ramach realizacji Programu zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

a) **Debatę Cyber-przemoc.** W dniu 20 kwietnia 2018 roku w Publicznej Szkole Podstawowej nr 3 im. Jana Długosza w Radomiu odbyła się debata na temat „Cyberprzemoc fikcja czy rzeczywistość?”.

W debacie udział wzięli uczniowie klas 6 **około 120** osób oraz nauczyciele, pedagog i psycholog szkolny. Debatę poprowadzili Włodzimierz Wolski i Donata Zychmańska reprezentujący Stowarzyszenie "Bezpieczne Miasto." Uczniowie aktywnie uczestniczyli w debacie, na koniec otrzymali opaski odblaskowe z logo Stowarzyszenia.

b) **Spotkanie integracyjne dla seniorów pt. „Życie zaczyna się po 50-tce”.** W dniu 22 września 2018 roku w DK „Idalin” odbyło się spotkanie integracyjne dla seniorów z osiedli : Glinice, Długojów, Janiszpol, Dzierzków. Stowarzyszenie tradycyjnie jak co roku zorganizowało konkurs dla seniorów z tematyki bezpieczeństwa oraz fundowało nagrody dla laureatów konkursu.

c) **Debaty w szkołach.** W miesiącach marzec- maj 2018 roku Stowarzyszenie „Bezpieczne Miasto” i Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Radomiu zorganizowało cykl debat dla uczniów klas VI-VII szkół podstawowych na temat przestępczości i zagrożeń w internecie.

d) **Program „Akademia Bezpieczeństwa”.** Głównym celem projektu jest poprawa bezpieczeństwa publicznego poprzez zaangażowanie i przeszkolenie uczniów klas mundurowych w Radomiu (docelowo na terenie całego kraju) przy ścisłej współpracy z podmiotami odpowiedzialnymi z mocy prawa za bezpieczeństwo i porządek publiczny. Cele pośrednie:

- Podniesienie świadomości prawnej mieszkańców miasta, kształtowanie poszanowania dla innych ludzi i norm prawnych.
- Podniesienie zaufania społecznego do służb działających na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego.
- Współpraca z policją w zakresie zapobiegania przestępczości i demoralizacji nieletnich.
- Reagowanie na aspołeczne zachowania na terenie osiedli mieszkaniowych.
- Reagowanie na zachowania chuligańskie i wandalizm podczas imprez masowych.

4. Miejska Państwowa Straż Pożarna.

a) W 2018 roku do tut. Komendy wpłynęło **147** zgłoszeń dot. przeprowadzenia praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji. W blisko połowie przypadków w/w PSE odbyło się z udziałem funkcjonariuszy PSP. Ponadto dostarczając kalendarze strażackie do szkół podstawowych i gimnazjów funkcjonariusze przeprowadzali z dyrekcją oraz radą pedagogiczną danej placówki pogadanki na temat zagrożeń, w sumie przeprowadzono **131** spotkań.

b) Podczas prowadzonych wszelkiego rodzaju festynów, pogadanek, wycieczek w Jednostkach Ratowniczo – Gaśniczych, jak również zajęć w ramach akcji „Bezpieczny dom” poruszano zagadnienia związane z udzielaniem pierwszej pomocy.

5. Radomska Stacja Pogotowia Ratunkowego.

Radomska Stacja Pogotowia Ratunkowego wykonując zadania w ramach Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2015-2018 realizowała zadania, których celem było podniesienie poziomu bezpieczeństwa obywateli. Wśród nich znalazły się następujące projekty i działania:

a) Ratownicy medyczni RSPR w ramach kampanii „Bezpieczne ferie 2018” uczestniczyli w zorganizowanym w dniu 12 stycznia 2018 roku spotkaniu dla uczniów radomskich szkół podstawowych, podczas którego przekazywali informacje jak bezpiecznie wypoczywać podczas ferii. Akcja została zorganizowana wspólnie z Komendą Miejską Policji w Radomiu, Państwową Strażą Pożarną w Radomiu, Strażą Miejską w Radomiu oraz WOPR. Jej organizatorzy uczyli dzieci m.in. jak mają zachowywać się nad wodą i na lodzie. Uświadamiali, czym może zakończyć się spacer po cienkim lodzie. W akcji wzięło udział **około 1300** dzieci.

b) W dniu 16 marca 2018 roku Radomska Stacja Pogotowia Ratunkowego dołączyła do projektu Akademia Bezpieczeństwa. Priorytetem inicjatorów projektu jest realizacja w Radomiu, a w przyszłości w całej Polsce, kompleksowego programu mającego na celu podniesienie bezpieczeństwa społeczności lokalnej, jak również stworzenie nowego standardu wychowującego pokolenia lokalnych liderów, świadomych potrzeby niesienia pomocy innym i potrafiących w sposób kompetentny udzielać pierwszej pomocy. W ramach Akademii Bezpieczeństw XI Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Integracyjnymi im. S. Staszica w Radomiu odbyła się debata „Narkotyki, dopalacze? Nie tędy droga” oraz międzyszkolne zawody dla klas mundurowych.

c) Radomska Stacja Pogotowia Ratunkowego uczestniczyła w VI Radomskim Pikniku Zdrowia, który odbył się w dniu 10 czerwca 2018 roku na placu Coraziego w Radomiu. Na stoisku RSPR chętni mogli zbadać poziom cukru, ciśnienia tętniczego, saturację, udzielane były również porady z zakresu pierwszej

pomocy. Radomska Stacja Pogotowia Ratunkowego przygotowała również symulację wypadku drogowego z udziałem motocyklisty: wezwany na miejsce zdarzenia zespół ratownictwa medycznego udzielił pomocy poszkodowanemu. Zorganizowany został także konkurs dotyczący zasad udzielania pierwszej pomocy.

d) W ramach zabezpieczenia medycznego Międzynarodowych Pokazów Lotniczych Air Show 2018, które odbyły się w Radomiu w dniach 25-26 sierpnia 2018 roku na lotnisku na Sadkowie zorganizowany został „szpital polowy”, w którym dyżur pełnili lekarze, pielęgniarki i ratownicy medyczni Radomskiej Stacji Pogotowia Ratunkowego. Na miejscu stacjonowały cztery specjalistyczne ambulanse, pomoc potrzebującym nieśli także ratownicy pieszych patroli medycznych oraz patrol jeżdżący na quadzie. Po raz pierwszy ratownicy medyczni Radomskiej Stacji Pogotowia Ratunkowego patrolowali lotnisko na motoambulansach. Służby medyczne udzieliły **366** porad medycznych, w tym **56** dzieciom.

e) Radomska Stacja Pogotowia Ratunkowego uczestniczyła w ćwiczeniach zorganizowanych na nowo otwartej obwodnicy Radomia. Scenariusz ćwiczeń przeprowadzonych w dniu 10 października 2018 roku zakładał, że na nowej obwodnicy Radomia doszło do wypadku drogowego z udziałem kilku samochodów osobowych oraz busa. W wyniku zdarzenia poszkodowanych zostało 11 osób. Celem ćwiczeń było doskonalenie działań uczestniczących w akcji służb: Zespołów Ratownictwa Medycznego Radomskiej Stacji Pogotowia Ratunkowego, funkcjonariuszy Komendy Wojewódzkiej Policji z s. w Radomiu i strażaków z PSP w Radomiu. Obserwatorami ćwiczeń byli uczniowie klas policyjnych Zespołu Szkół im. Korpusu Ochrony Pogranicza z Szydłowca, a w role osób poszkodowanych wcielili się uczniowie z radomskiego Zespołu Szkół Samochodowych.

f) Radomska Stacja Pogotowia Ratunkowego dbając o bezpieczeństwo sanitarno-epidemiologiczne prowadzi stały nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi personelu, sprzętu, ambulansów oraz pomieszczeń, w których udzielane są świadczenia medyczne. Skuteczność tych działań jest weryfikowana poprzez zlecenie wykonania stosownych badań przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Radomiu.

6. Szkoły.

Zrealizowały następujące przedsięwzięcia:

- a) Obserwacja i analiza problemów związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa oraz zagrożeń w szkole/placówce i jej otoczeniu.
- b) Prowadzenie działań edukacyjnych informujących o skutkach i konsekwencjach (m.in. grożących sankcjach karnych) wynikających z przestępczości i demoralizacji.
- c) Poszerzanie oferty aktywnego i pożytecznego spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez wykorzystanie istniejącej bazy rekreacyjno - sportowej i potencjału kadry pedagogicznej.
- d) Organizacja imprez sportowo – turystycznych.
- e) Organizacja półkolonii i półzimowisk w celu zapewnienia racjonalnego wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży pozostającej w mieście w czasie wolnym od nauki.
- f) Prowadzenie na terenie placówki akcji organizowanych przez stowarzyszenia i instytucje działające na rzecz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- g) Umieszczanie plakatów, informacji o możliwości skorzystania z pomocy powołanych do tego instytucji.
- h) Systematyczne prowadzenie pogadarek dotyczących bezpiecznego zachowania się dzieci podczas zabaw (plac zabaw, boiska, lodowiska, parki) oraz wyjść do kina, teatru i innych miejsc publicznych, w środkach komunikacji publicznej.
- i) Zapoznanie uczniów z regulaminem wycieczek obowiązującym w szkole oraz konsekwentne egzekwowanie przestrzegania zasad w nim zawartych.
- j) Przeprowadzanie rozmów, pogadarek i pokaz prezentacji na temat bezpieczeństwa w czasie wolnym.
- k) Udział dzieci i młodzieży w akcjach profilaktycznych organizowanych przez Policję, Straż Miejską, WOPR i Straż Graniczną – kształtowanie bezpiecznych zachowań i umiejętności wzywania pomocy.
- l) Współpraca szkół z kuratorami sądowymi.
- m) Nauka zasad udzielania pierwszej pomocy.
- n) Kształtowanie postaw zdrowego stylu życia poprzez zajęcia i spotkania ze specjalistami i pracownikami służby zdrowia.
- o) Udział w akcjach związanych z propagowaniem zdrowego odżywiania.
- p) Festyny rodzinne na terenie placówki – propagowanie aktywnego spędzania czasu w gronie rodzinnym.

- q) Zapoznanie uczniów/wychowanków z zasadami bhp i przeciwpożarowymi, przeprowadzanie ewakuacji podczas próbnego alarmu.
- r) Zajęcia na temat przemocy i agresji wśród rówieśników – eliminowanie przejawów niepożądanych zachowań, zapoznanie z konsekwencjami prawnymi.
- s) Prowadzenie zajęć z zakresu przeciwdziałania agresji słownej i „mowie nienawiści”.
- t) Zajęcia na temat profilaktyki uzależnień - alkohol, nikotyna, narkotyki i dopalacze.

III. BEZPIECZEŃSTWO W RUCHU DROGOWYM:

1. Komenda Miejska Policji.

a) W celu poprawy bezpieczeństwa na drogach miasta podjęto działania zgodnie z założeniami harmonogramu działań krajowych i wojewódzkich na 2018r oraz własnych, tj.:

- „Prędkość”.
- „Alkohol i narkotyki”.
- „TRUCK & BUS”.
- „Pasy”.
- „Bezpieczny weekend”.
- „Bezpieczne wakacje/ferie”.
- „Trzeźwość w przewozie osób”.
- „SMOG”.
- „Twoje światła – Twoje bezpieczeństwo”.
- „Kaskadowy pomiar prędkości”.
- „Telefony”.
- „Bezpieczna droga do szkoły”.
- „Światowy dzień ofiar wypadków drogowych”.
- „Edward” - Europejski Dzień Bez Ofiar Śmiertelnych na Drogach
- „Ogólnopolski policyjny dzień odblasków”.

b) W celu poprawy bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów oraz egzekwowania stosowania się uczestników ruchu do przepisów dotyczących relacji kierujący – pieszy prowadzone były działania (w tym z harmonogramu działań krajowych i wojewódzkich):

- „Niechronieni uczestnicy ruchu drogowego”.
- „Bezpieczna droga do szkoły”.
- „Bezpieczne przejście” – w ramach działań „Bezpieczny pieszy na Mazowszu”.
- „Mój rower – moje życie”.
- „Bezpieczny przejazd – szlaban na ryzyko”.
- „Widoczny na drodze – bezpieczny po zmroku” - w ramach działań „Bezpieczny pieszy na Mazowszu”.

c) W 2018 roku w ramach działalności profilaktyczno – edukacyjnej WRD KMP w Radomiu zrealizował wiele działań zmierzających do wzrostu świadomości edukacyjnej. Wśród nich pojawiły się m. in.:

- 41. Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym – powiat.
- 41. Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym – rejon.
- 22. Turniej Motorowerowy .
- Festyny promujące tematykę bezpieczeństwa w ruchu drogowym.
- Prelekcje i pogadanki w placówkach szkolnych – spotkania o tematyce BRD.
- Uczestnictwo w egzaminach na kartę rowerową w placówkach szkolnych.
- Akcje pn.: „Jabłko czy Cytryna”.
- „Światowy dzień ofiar wypadków drogowych”.
- „Kierowco! Nie polujemy na zebrach”.
- „Kręci mnie bezpieczeństwo”, w tym: „Kręci mnie bezpieczeństwo...przez cały rok szkolny”
- „Jestem uprzejmym kierowcą”.
- Udział w kampanii „Jesteś widoczny - jesteś bezpieczny” oraz „Bezpieczny przedszkolak” organizowanych przez Urząd Marszałkowski oraz WORD Radom.
- Konkurs „Moje pierwsze prawo jazdy”.
- Spotkania z młodzieżą szkół średnich, którzy są w czasie trwania kursu na kat. ”B” lub uzyskali pierwsze uprawnienia do kierowania.
- współpraca z MZDiK w Radomiu polegająca na wyświetlaniu komunikatów do pieszych na przystankowych tablicach elektronicznych oraz monitorów znajdujących się wewnątrz autobusów.
- ustawienie pionowych profilaktycznych znaków drogowych przy niektórych przejściach dla pieszych

w Radomiu, z przekazem dla pieszych „ZACHOWAJ OSTROŻNOŚĆ - STOP WYPADKOM” przy współpracy z MZDiK w Radomiu.

d) Poniżej przekazano informacje z Planu działań profilaktycznych na rok 2018 koordynowane przez Biuro Ruchu Drogowego KGP, które były realizowane przez WRD KMP w Radomiu:

- „Bezpieczna droga do celu”.
- „Patrz i słuchaj”.
- „Jednoślądem bezpiecznie do celu”.
- „Dla każdego jest miejsce na drodze”.
- „Bezpieczne wakacje”.
- „Bezpieczna droga do szkoły”.
- „Świeć przykładem”.
- „Nie zabijaj”.
- „Twoje światła – Twoje bezpieczeństwo”.

e) Ponadto w roku 2018 realizowano działania wynikające z kalendarza działań profilaktyczno – edukacyjnych koordynowanych przez WRD KWP z/s w Radomiu, tj:

- „Kobieta za kierownicą łagodzi obyczaje”.
- „Prawdziwy mężczyzna – bezpieczny kierowca”.
- „Mój rower – moje życie”.
- „SMARTSTOP” dot. nierozważnego korzystania z telefonów komórkowych, które może być niebezpieczne i tragiczne w skutkach
- „Trzeźwa głowa”.
- „Kierowco! Nie polujemy na zebrach”.
- „Patrz w lusterka – motocykle są wśród nas”.
- „Chroń życie na mazowieckich drogach”.
- „Bezpieczna rodzina na drodze”.
- „Sprawny samochód – bezpieczny kierowca”.
- „I Ty kiedyś będziesz seniorem”.
- „Zabrałeś moje miejsce, zabierz moje kalectwo”.

f) Poniżej informacja dot. zdarzeń – dane SEWIK na dzień 03.01.2019r:

- Ilość wypadków na terenie miasta Radom – **254**.
- Ilość zabitych na terenie miasta Radom – **8**.
- Ilość rannych na terenie miasta Radom – **307**.

Podjęte akcje, działania profilaktyczno – edukacyjne – **72**.

2. Miejski Zarząd Dróg i Komunikacji.

W 2018 roku Miejski Zarząd Dróg i Komunikacji w Radomiu realizując zadania związane z zapobieganiem przestępczości oraz ochroną bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego skupił się głównie na wykonywaniu zadań statutowych. W związku z powyższym wykonano nowe nawierzchnie ulic i chodników, kolejne drogi dla rowerów, zainstalowano sygnalizacje świetlne w niebezpiecznych miejscach, dokonano rozbudowy oświetlenia ulicznego, przystąpiono do realizacji inwestycji, które w znaczący sposób wpłyną na usprawnienie ruchu w mieście i poprawią bezpieczeństwo.

a) Rozpoczęto realizację dwóch dużych inwestycji, które są najważniejszymi wydarzeniami komunikacyjnymi roku 2018. Wśród nich znajdują się: przebudowa Alei Wojska Polskiego i budowa odcinka trasy N-S.

b) W ramach tak zwanych czynówek i innych zadań zostały oddane do użytku: cała ulica Czereśniowa na Wośnikach, parking przy ulicy Chrobrego 48 na osiedlu Akademickim, sięgacz ulicy Gospodarczej na Jeżowej Woli, parking obok bloku przy ulicy Maratońskiej 3 na Borkach, całe ulice Klonowica i Redutowa na Zamłynie oraz jezdnia dojazdowa do bloku przy ulicy Piastowskiej 6 na Michałowie. Ostatnim zadaniem zrealizowanym w 2018 roku była ulica Gołębiowska na Gołębiowie.

c) W ramach realizacji Radomskiego Programu Drogowego utwardzono drogi gruntowe. Asfalt pojawił się na **39** odcinkach radomskich ulic, między innymi na ul. Bagiennej, Garbarskiej, Iglastej, Józefowskiej, Kończyckiej, Marglowej, Masztowej, Mostowej, Ofiary, Puszczańskiej, Radiowej, Siarczyńskiego, Skórzanej, Wycecha i Ziemowita. Miniony rok był trzecim sezonem funkcjonowania tego programu. W okresie od 2016 roku do 2018 roku utwardzono łącznie **141** odcinków ulic gruntowych.

d) Rozpoczęto realizację trzech istotnych inwestycji, które w znacznym stopniu pozwolą na usprawnienie ruchu i poprawę bezpieczeństwa. Największy zakres prac obejmuje przebudowę odcinków tras krajowych nr 9 i 12, prace są prowadzone na alei Wojska Polskiego na całej długości, na ulicy Zwolińskiego na całej długości, na odcinku ulicy Żółkiewskiego i rondzie Popieluszki. Prace potrważą do 2020 roku.

W roku 2019 planowane jest zakończenie budowy śródmiejskiego odcinka trasy N-S, łączącego rondo Mikołajczyka (obok dworca PKS) z ulicami Żeromskiego i Szklaną. Pozwoli to na odciążenie dość zatłoczonej ulicy 25 Czerwca co znacząco wpłynie również na podniesienie poziomu bezpieczeństwa. W trakcie realizacji jest budowa ulicy Małcużyńskiego na całej jej długości.

e) Przebudowano skrzyżowanie ulic Mireckiego, Szarych Szeregów i Wernera, powstały dodatkowe pasy ruchu i drogi dla rowerów, zainstalowana została nowa sygnalizacja świetlna - nie tylko na samym skrzyżowaniu, lecz też na dwóch sąsiednich przejściach dla pieszych. Sygnalizacja świetlna została zainstalowana także na pograniczu Michałowa i Brzustówki - u zbiegu ulic Mieszka I, Królowej Jadwigi oraz Brzustowskiej. Powstał dodatkowy pas ruchu do skrzyżowania w prawo z ulicy Królowej Jadwigi. Wzbudzone światła pojawiły się na przejściu dla pieszych na ulicy Kozienickiej, pomiędzy kościołem oraz cmentarzem.

f) Wprowadzono udogodnienia dla rowerzystów i pieszych: został ułatwiony wyjazd z Borek do drogi wylotowej w stronę Cerekwi i Domaniowa, powstała nowa trasa na odcinku od ulicy Maratońskiej aż do ulicy Wapiennej. Piesi mogą korzystać z wyremontowanych chodników przy ulicach Królowej Jadwigi, Piastowskiej, Jasińskiego, Strzeleckiej i Lechickiej. Nowe oświetlenie dróg stanęło przy Józefowskiej, Zbożowej, Czarnej, Stromieckiej, Rolniczej i Komunalnej. W celu poprawy bezpieczeństwa, doświetlono ponadto **22** przejścia dla pieszych między innymi 11-go Listopada przy Żwirki i Wigury, Waryńskiego, Aleksandrowicza, Prażmowskiego, Okulickiego przy biedronce - pojawiły się tam dodatkowe lampy emitujące jaśniejsze światło.

g) Oddana została do użytku kładka dla pieszych oraz rowerzystów nad ulicą Szarych Szeregów. Połączyła ona północną część Oboziska - gdzie znajduje się kilkadziesiąt posesji i kościół - z pozostałą częścią dzielnicy. Kierowcy, rowerzyści i piesi mogą korzystać z odbudowanego przepustu na ulicy Owalej (nad rzeką Mleczną). Usprawniło to ruch między Wośnikami, a Jeżową Wolą. Tymczasowa kładka z ulicy Owalej trafiła na ulicę Grzybowską. Otwarty został odbudowany most pomiędzy dzielnicami Firlej i Krzewień. Przeprowadzono roboty przy budowie nowej kładki nad ulicą Osiedlową na Ustroniu, między wieżowcami nr 6 i 14 a centrum medycznym - naprzeciw końcówki ulicy Cymerysa-Kwiatkowskiego.

3. Straż Miejska.

Straż Miejska w Radomiu prowadzi bieżącą analizę zagrożeń bezpieczeństwa w ruchu drogowym na terenie Gminy Miasta Radom. W miejsca w których rejestrowane są zwiększone ilości interwencji drogowych dyslokowane są patrole zarówno piesze jak i zmotoryzowane. W ramach Straży Miejskiej działa również Zespół ds. Poprawy Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym, który opiniuje oraz koordynuje działania związane z ruchem drogowym na terenie miasta. W skład komisji wchodzi Straż Miejska w Radomiu, Wydział Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Radomiu, Miejski Zarząd Dróg i Komunikacji, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego, Koordynator Podprogramu Bezpieczny i Racjonalny Ruch Drogowy Stowarzyszenia „Bezpieczne Miasto” w Radomiu, Automobilklub Radomski. W 2018 roku w związku z niewłaściwym parkowaniem funkcjonariusze Straży Miejskiej nałożyli **836** urzędzeń blokujących koła pojazdów, odholowali **66** pojazdów oraz nałożyli **1320** mandatów karnych na kwotę **147000** zł.

4. Szkoły.

W zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym szkoły realizowały:

1. Systematyczne zajęcia z umiejętności prawidłowego i bezpiecznego zachowania się jako pieszy i rowerzysta w ruchu drogowym.
2. Organizowanie zajęć umożliwiających uczniom zdobycie karty rowerowej oraz przeprowadzenie egzaminu na kartę rowerową dla wszystkich uczniów szkół podstawowych.
3. Prowadzenie akcji kontroli stanu technicznego pojazdów oraz trzeźwości osób kierujących nimi podczas organizowanych przez szkołę wycieczek.

4. Promowanie użytkowania przez dzieci w czasie wycieczek i spacerów elementów odblaskowych.

IV. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE:

1. Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Radomiu realizuje zadania związane z obszarem przemocy w rodzinie. Głównym zadaniem Ośrodka jest pomaganie ofiarom przemocy domowej polegające na podejmowaniu działań powodujących daleko idące zmiany wewnętrzne, które z kolei warunkują skuteczne, konstruktywne działanie i pożądane zachowania czy też zmiany życiowe. Jest to zadanie, które określa udaną pomoc czyli taką, która doprowadza do całkowitego ustania przemocy. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w 2018 roku prowadził działalność ambulatoryjną oraz hostelową przeznaczoną dla kobiet z dziećmi poszkodowanych na skutek przemocy w rodzinie. Celem działania Ośrodka w 2018 roku było możliwie szybkie i sprawne przywrócenie podopiecznym zdolności prawidłowego funkcjonowania. Ośrodek Interwencji Kryzysowej zapewniał w 2018 roku kompleksową pomoc, na którą składały się:

I. interwencja kryzysowa: diagnoza sytuacji, pomoc w planowaniu podjęcia działań umożliwiających zmianę, prowadzenie rozmów wspierająco-terapeutycznych, podejmowanie procedury instytucjonalnej,

II. terapia: prowadzenie indywidualnej terapii krótkoterminowej (psychodynamicznej), prowadzenie grup wsparcia dla kobiet w hostelu, dla kobiet po wyjściu z hostelu, dla kobiet zgłaszających się oraz dla dzieci i młodzieży, prowadzenie mediacji rodzinnych,

III. konsultacje i poradnictwo: prowadzenie konsultacji pedagogicznych, prowadzenie porad prawnych, prowadzenie porad w zakresie uzyskania pomocy socjalnej, sporządzanie opinii psychologiczno-pedagogicznych na żądanie sądu.

a) Informacja dotycząca spraw wnoszonych do Ośrodka:

W okresie 01.01.2018 – 31.12.2018 do OIK wpłynęło 895 spraw

Tabela 1.

Kategoria spraw wnoszonych do Ośrodka	01.01.2018-31.12.2018 rok
Przemoc fizyczna i psychiczna	803 w tym 33 przypadków przemocy ekonomicznej i około 13 cyberprzemocy
Molestowanie seksualne	5 Dwa przypadki użycia tabletek gwałtu
Alkoholizm	187
Sprawy rozwodowe	18
Sprawowanie opieki nad dziećmi	21
Komunikacja w rodzinie	45
Sprawy socjalne	21
Zaburzenia emocjonalne dzieci i młodzieży	22
Inne: - prostytutka dziecięca - a	1a
- dzieci pozostawione bez opieki - b	7b
- ucieczki z domu nieletnich – c	8 c
- wyrzucenie z domu – d	8d
- handel ludźmi –c	26f

Ogromna ilość spraw podejmowanych w systemie pomocy ambulatoryjnej opierała się przede wszystkim na działaniach kwalifikowanych do obszaru interwencji kryzysowej, zgodnie z istotą funkcjonowania Ośrodka. Punktem wyjściowym tych działań było zdiagnozowanie sytuacji tj. wniknięcie w sprawy rodziny, w której pojawił się problem w celu spowodowania zmiany zachowań i reguł rządzących życiem rodziny będącej w kryzysie. W dalszej kolejności interwencja kryzysowa dotyczyła zatrzymania aktów przemocy, udzielenia bezpiecznej formy pomocy ofiarom, a w niektórych przypadkach łączyła się z odizolowaniem ofiary od sprawcy i umieszczeniem jej w części hostelowej Ośrodka /Tabela 2./OIK prowadził w 2018r. Punkt Konsultacyjny Przeciwdziałający Handlu Ludźmi. Z jego pomocy skorzystało 12 osób.

W 2018 roku z pomocy hostelowej Ośrodka Interwencji Kryzysowej korzystało:

Tabela 2.

Ilość osób przebywających w części hostelowej Ośrodka		
rok	kobiety	dzieci
2018	7	7
Na dzień 31.12.2018r	3	4

b) **Krótką analizą danych zawartych w Tabelach 1 i 2.** Analizując kategorie spraw wnoszonych do Ośrodka w 2018 r. należy podkreślić, iż najwięcej odnotowano spraw dotyczących przemocy fizycznej i psychicznej 803 przypadków. Częstą formą przemocy stosowaną wobec kobiet jest przemoc ekonomiczna w roku 2018 było 33 przypadków. **Notujemy również wzrost spraw związanych z zaburzeniami emocjonalnymi wśród dzieci i młodzieży. Związane jest to przyczynowo z modnymi wśród młodzieży napojami energetycznymi jak również z używaniem substancji psychoaktywnych w tym dopalaczy zarejestrowano 26 przypadków. Sprawy dotyczyły agresywnych zachowań jak również przedłużających się stanów psychotycznych. Problemem jest brak psychiatrii dziecięcego jak również oddziału szpitalnego np. dziennego do właściwej diagnozy przedłużających się zachowań psychotycznych wśród dzieci i młodzieży. Kolejny problem to przemoc wobec dzieci Najczęściej sprawcami są osoby z najbliższego otoczenia dziecka rodzice / ojciec/ lub tzw. konkubent. Mamy tutaj w 40 przypadkach do czynienia z przemocą bezpośrednią wobec dzieci i w 53 przypadkach z przemocą pośrednią.** Istotnym czynnikiem wspomagającym występowanie przemocy domowej był problem alkoholowy niestety coraz młodsze osoby nadużywają alkoholu i stają się przez to agresywne w stosunku do najbliższego otoczenia zgłoszono 187 takich przypadków w tym 16 dotyczyło osób w przedziale wiekowym 16-18 lat. Procedura Niebieskiej Karty jeśli zostaje wszczęta w początkowym okresie przemocy w rodzinie wówczas jest ona skuteczna . Daje wsparcie na grupach roboczych dla ofiary przemocy i jednocześnie wpływa na zmianę postępowania sprawcy. Jednak często zdarza się , że Procedura NK używana jest jako argument w sprawach rozwodowych lub w konfliktach kiedy osoby współzamieszkujące zakładają sobie NK wzajemnie. Problemem jest również cyberprzemoc .Brutalny heit powoduje często problemy psychiczne u osób , które stają się przedmiotem ataku. W 2018r. zgłoszono do OIK 13 takich przypadków. Najczęściej dotyczyło osób w wieku 16-20 lat ale zdarzały się również przypadki kiedy cyberprzemoc stosują osoby które wcześniej były w związku , a po rozstaniu „załatwiają” porachunki poprzez np. portale społecznościowe. Na podstawie analizy spraw prowadzonych w Ośrodku można pokusić się o stwierdzenie, że tendencje stosowania przemocy przez sprawców stanowiły mocny związek z zaburzeniami prawidłowej komunikacji w rodzinie oraz dysfunkcją procesu wychowawczego. Dość istotnym czynnikiem była również trudna sytuacja socjalna rodziny, w której pojawiała się przemoc. Tendencja do współwystępowania wymienionych czynników dała się zauważyć również w analizie przypadków trafiających do części hostelowej Ośrodka. Osoby przebywające w niej to najczęściej kobiety z dziećmi pochodzące z rodzin, w których występował zarówno problem alkoholowy jak i przemoc, brak porozumienia, ubożenie rodziny najczęściej spowodowane długim okresem bezrobocia obydwu bądź jednego z rodziców dzieci oraz brak szans na powrót do domu, z którego zostały wyrzucone.Czas pobytu kobiet z dziećmi w części hostelowej Ośrodka odizolowanych od sprawcy był bardzo mocno związany z predyspozycjami podopiecznych do osiągnięcia poczucia bezpieczeństwa, umiejętności prawidłowego funkcjonowania, stanu równowagi oraz uregulowaniem spraw formalno-prawnych, które w efekcie są ściśle związane z zagwarantowaniem bezpieczeństwa w danej rodzinie.Ilość osób przebywająca w części hostelowej Ośrodka w 2018 roku była zatem uzależniona od powyżej wymienionych warunków, które do końca nie są do określenia w pierwszej ocenie sytuacji czy diagnozie kryzysu w momencie pojawienia się osoby poszkodowanej.

c) Informacja na temat pomocy udzielanej przez Ośrodek

W każdym z przypadków trafiających do Ośrodka niezmiernie ważnym było dostrzeżenie problemu, potraktowanie go jako źródła cierpienia, zagrożenia oraz dysfunkcji człowieka i rodziny.

- pomoc indywidualna:

z różnych rodzajów tej pomocy skorzystało w 2018 roku:

- terapia psychodynamiczna: **8** osób
- mediacje rodzinne: **9** osób
- rozmowy terapeutyczne: **320** osób
- porady prawne: **411** osób

- porady psychopedagogiczne **420** osób
- specjalistyczne poradnictwo rodzinne - **112** osób
- Razem **1246** osoby.

Indywidualne sesje terapeutyczne prowadzone były w przypadkach, w których konieczna było dogłębna analiza psychologiczna obejmująca zachowania, sytuację, źródła problemu oraz wzmocnienie poczucia własnej wartości ofiary i przywrócenia równowagi psychicznej bez których ofiara nie byłaby w stanie poradzić sobie korzystając jedynie z form wsparcia grupowego, czy też instytucjonalnego. Procedurę instytucjonalną podejmowaną w ramach interwencji kryzysowej uruchomiono w okresie 01.01.2018 – 31.12..2018 r. 2018 roku w 107 przypadkach. Były to wnioski do:

- Sąd: **31**
- Prokuratura: **31**
- Policja: **7**
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: **7**
- Wezwania do OIK: **19**
- Opinie i zaświadczenia: **10**
- Procedura NK: **10**
- MZL , MOPS : **18**

Obok powyżej wymienionych działań Ośrodek Interwencji Kryzysowej w 2018 roku oferował kobietom, dzieciom oraz młodzieży poszkodowanym na skutek przemocy w rodzinie – udział w grupach wsparcia. W ciągu roku w zajęciach takich grup wzięło udział **9** osób. Spotkania polegały na pomaganiu w rozpoznawaniu istoty i rozmiarów przemocy w rodzinie, w zapoznaniu się z kompetencjami instytucji świadczących pomoc ofiarom przemocy oraz budowaniu poczucia własnej wartości. Spotkania miały obok terapeutycznego także edukacyjny charakter. Tematyka dotyczyła przemocy, choroby alkoholowej, współzależnienia, procesu wychowania.

Celem pierwszorzędym grup wsparcia była pomoc w zwalczaniu poczucia izolacji i zmniejszaniu poczucia winy oraz napiętnowania.

- telefony zaufania:

W 2018 roku funkcjonował podany do publicznej wiadomości telefon zaufania 19288 jak również od lipca Radomska Pomoc **Linia 800 900 007 zgłoszono 24** spraw Tel.19288 – 116 sprawy Specjaliści dyżurujący w Ośrodku udzielali porad dotyczących aktualnych i potencjalnych problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie. Ta forma pomocy bardzo często okazuje się istotna z uwagi na anonimowość jak również w wielu przypadkach jest pierwszym krokiem ze strony ofiar przemocy w poszukiwaniu profesjonalnej pomocy.

2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Zespół Interdyscyplinarny Gminy Miasta Radomia został powołany Uchwałą Rady Miejskiej w Radomiu Nr 288/2012 z dnia 27 lutego 2012 roku. W 2018 roku odbyły się **cztery** spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego. W okresie 19 - 23 marca 2018 roku został organizowany „**Niebieski Tydzień**”, podczas którego prowadzona była szeroka edukacja w zakresie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. W siedzibie Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy ul. Malczewskiego 20 b oraz w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy przy ul. Grabowej 17 codziennie w godzinach 8.00 – 15.00 dyżurowali specjaliści psycholog, pedagog, pracownik socjalny oraz funkcjonariusz Policji. Osoby zainteresowane mogły uzyskać pomoc psychologiczną – pedagogiczną oraz prawną, pozyskać informacje na temat procedury „Niebieskiej Karty” oraz informacje na temat instytucji udzielających pomocy ofiarom przemocy w rodzinie na terenie Miasta Radomia. Zespół Interdyscyplinarny Gminy Miasta Radomia w celu podnoszenia kompetencji podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie przeprowadził szkolenia dla:

- „Pomoc osobom zagrożonym przemocą w rodzinie” szkolenie skierowane do Straży Miejskiej w Radomiu w dniu 14 lutego 2018 roku;
- „Grupa robocza – jak pracować? Jak rozmawiać z ofiarą i sprawcą? Zadania i obowiązki dzielnicowego” - szkolenie skierowane do dzielnicowych w terminie 10 kwietnia 2018 roku;

- „Zasady interwencji kryzysowej w sytuacjach interwencji podczas pierwszego kontaktu z wykorzystaniem procedury „Niebieskiej Karty” - szkolenie skierowane do funkcjonariuszy pełniących funkcję dyżurnych KMP Radom, dyżurnych komisariatów oraz funkcjonariuszy patroli interwencyjnych II grupy w terminach 17 kwietnia 2018 roku i 8 maja 2018 roku; „Pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie. Jak rozmawiać z ofiarą i sprawcą?” - szkolenie skierowane do kuratorów sądowych w terminie 14 grudnia 2018 roku. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomiu zajmuje się obsługą techniczno – administracyjną Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Miasta Radomia oraz realizacją procedury „Niebieska Karta”. W strukturach Działu Pracy Socjalnej MOPS funkcjonuje Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy, w skład którego wchodzi koordynator, dwóch psychologów oraz sześciu pracowników socjalnych. Zgodnie z Regulaminem Zespołu Interdyscyplinarnego przy Zespole ds. Przeciwdziałania Przemocy funkcjonują Stałe Grupy Robocze, w skład których wchodzi pracownik socjalny, psycholog, dzielnicowy, przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawiciel oświaty, służby zdrowia, kuratorzy sądowi oraz przedstawiciele innych instytucji, specjaliści w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Spotkania grup roboczych odbywają się w siedzibie Zespołu od poniedziałku do piątku w godzinach 7.30 – 15.30. W 2018 roku grupy robocze spotykały się **1769** razy.

W 2018 roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły łącznie **585** formularzy „Niebieska Karta – A”, z czego:

- **578** procedur „NK” zostało przekazanych do Stałych Grup Roboczych celem podjęcia stosownych działań;
- **3** procedury zostały przekazane do gmin właściwych miejscowo ze względu na miejsce zamieszkania pokrzywdzonych osób;
- w **4** przypadkach działania były podejmowane w ramach współpracy w oparciu o formularz „NK – D” z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.

Spśród **578** procedur „Niebieskiej Karty”:

- **78** formularzy „Niebieskich Kart - A” przekazano do wykorzystania w działaniach podejmowanych w rodzinie w ramach już funkcjonującej grupy roboczej (ponownie podpisany formularz „Niebieska Karta – A” w trakcie pracy grupy roboczej);
- w **62** przypadkach została po raz kolejny wszczęta procedura „Niebieskiej Karty” w rodzinie, pomimo już zakończonego postępowania;
- **8** procedur „Niebieskiej Karty” zostało wszczęte wzajemnie przez członków rodziny;
- **40** procedur „Niebieskiej Karty” dotyczyło przemocy wobec dzieci, w **43** przypadkach procedura „Niebieskiej Karty” dotyczyła przemocy także dzieci obok osób dorosłych;
- **46** procedur „Niebieskiej Karty” dotyczyło osób powyżej 67 roku życia.

Podmiotami wszczynającymi procedurę „Niebieskiej Karty” w 2018 roku były:

- Policja – **475**
- Jednostki Organizacyjne Pomocy Społecznej – **77**
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – **6**
- Oświata - **18**
- Ochrona zdrowia – **2**.

W **2018 roku** podczas spotkań grup roboczych zostało wypełnionych **420** formularzy „Niebieskiej Karty - C” i **410** formularzy „Niebieskiej Karty - D”. Zakończono **417** procedur „Niebieskiej Karty”: **362** na skutek ustania przemocy w rodzinie oraz zrealizowania indywidualnego planu pomocy i **55** wobec braku zasadności podejmowanych działań.

Na terenie Gminy Miasta Radomia funkcjonują **3** jednostki poradnictwa specjalistycznego: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomiu, Ośrodek Interwencji Kryzysowej oraz Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie Caritas Diecezji Radomskiej, które udzielają wsparcia psychologicznego, prawnego, socjalnego. Ośrodek Interwencji Kryzysowej zapewnia miejsca w prowadzonym hostelu. W 2018 roku przebywało w nim **14** osób, w tym **7** kobiet i **7** dzieci. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wspólnie z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Radomiu obsługuje telefon zaufania „Radomska Pomoclinia” **800 900 007**. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej od poniedziałku do piątku w godzinach 7.30 – 15.30 przy telefonie dyżurują psycholog, pracownik socjalny, pedagog, prawnik.

Od godziny 15.30 do 21.00 dyżur pełni interwent i prawnik w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

4. Komenda Miejska Policji.

a) Liczba przeprowadzonych interwencji domowych na terenie miasta Radomia w roku 2018 wyniosła **6552** w tym dotyczącej procedury Niebieskiej Karty **678**. W wyniku przemocy domowej poszkodowanych zostało **678** osoby, w tym **589** kobiet i **89** mężczyzn. **346** mężczyzn i **9** kobiety doprowadzono do Pomieszczeń dla Osób Zatrzymanych. Policjanci uczestniczyli w szkoleniach dotyczących procedury „Niebieskiej Karty” oraz mechanizmów działania sprawcy i ofiary przemocy. W Radomiu, jak co roku w dniach 19 – 23 marca 2018 roku została przeprowadzona kampania społeczna pod nazwą „**Niebieski Tydzień**”. Kampania skierowana była do osób, które stały się ofiarami przestępstw, oraz potrzebujących wsparcia psychologicznego. Osoby zainteresowane mogły uzyskać pomoc psychologiczno – pedagogiczną, prawną, pozyskać informację na temat procedury „Niebieskiej Karty” oraz informację na temat systemu pomocy ofiarom przemocy w rodzinie na terenie miasta Radomia.

b) W czasie trwania akcji w dyżurach brali udział policjanci Komisariatów Miejskich Policji w Radomiu wraz z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, prawnikami oraz psychologami. Dyżury odbywały się w siedzibie Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy ul. Malczewskiego 20b oraz siedzibie MOPS – Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy przy ul. Grabowej 17. Tak jak w latach ubiegłych w 2018 roku funkcjonował telefon zaufania „Linia Braterskich Serc” przy Caritas Diecezji Radomskiej. Funkcjonariusze Policji KMP Radom wzięli udział w **25** dyżurach, które odbywały się we wtorki w godzinach 18.00 – 22.00.

c) Policjanci Komendy Miejskiej Policji w Radomiu uczestniczą w spotkaniach grup roboczych w skład, których wchodzi pracownicy socjalni, przedstawiciele oświaty, Przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz kuratorzy. Grupa robocza realizuje działania pomocowe wobec indywidualnych przypadków wystąpienia przemocy w rodzinie. W 2018 roku odbyło się **1769** grup roboczych na terenie miasta.

d) Policjanci KMP w Radomiu biorą udział w różnego rodzaju szkoleniach pozwalających lepiej i efektywniej gromadzić i wykorzystać wiedzę na temat mechanizmów działania sprawcy i ofiary przemocy. W 2018 roku Wydział Prewencji KMP w Radomiu przeprowadził 17 szkoleń z procedury „Niebieskiej Karty”.

e) W dniu 10 czerwca Policjanci WP KMP w Radomiu po raz szósty włączyli się w organizowany w naszym mieście „Piknik Zdrowia”. Podczas pikniku radomianie mogli wykonać m.in. badanie zawartości cukru we krwi, badanie słuchu i pomiar ciśnienia, skorzystać z porad fizjoterapeuty, dietetyka dla dzieci i psychologa. Specjaliści pokazali jak należy pielęgnować noworodka i jakie są zasady udzielania pierwszej pomocy. Podczas pikniku prowadzona była zbiórka krwi. Nie zabrakło występów artystycznych. Policjanci WP KMP w Radomiu w trakcie imprezy zorganizowali stanowisko profilaktyczne, gdzie wszyscy zainteresowani mogli między innymi oznakować rower skorzystać z symulatora jazdy motocyklem, otrzymać elementy odblaskowe, oraz broszury i ulotki dotyczące bezpieczeństwa.

f) W dniu 23 września Policjanci WP KMP w Radomiu włączyli się w organizowany w naszym mieście Piknik Rodzinny z Sercem – Zdrowe Mazowsze, który odbył się w Muzeum Wsi Radomskiej. Podczas pikniku radomianie mogli wykonać m.in. badanie zawartości cukru we krwi, badanie słuchu i pomiar ciśnienia, skorzystać z porad fizjoterapeuty, dietetyka dla dzieci i psychologa. Specjaliści pokazali jak należy pielęgnować noworodka i jakie są zasady udzielania pierwszej pomocy. Podczas pikniku prowadzona była zbiórka krwi. Katarzyna Michniewska i Maciej Orłoś podczas imprezy przekazywali informacje na temat problemów i zagadnień ekologicznych takich jak: smog, spalanie i segregacja odpadów. Wykład uświetnił występ magika prezentującego elementy wiedzy z zakresu segregacji odpadów. Policjanci WP KMP w Radomiu w trakcie imprezy zorganizowali stanowisko profilaktyczne, gdzie wszyscy zainteresowani mogli między innymi oznakować rower skorzystać z symulatora jazdy motocyklem, otrzymać elementy odblaskowe oraz broszury i ulotki dotyczące bezpieczeństwa.

g) Policjanci WP KMP w Radomiu prowadzą liczne spotkania poświęcone substancjom psychoaktywnym w szczególności dopalaczom. Na ten temat policjanci rozmawiali z Radą Pedagogiczną w PSP 33 w Radomiu. Podczas spotkania grono pedagogiczne miało okazję dowiedzieć się, co to są dopalacze, dlaczego są tak niebezpieczne dla ludzkiego organizmu i do czego może prowadzić ich zażywanie. Przedstawiono również konsekwencje prawne, jakie mogą być w związku z posiadaniem narkotyków i innych substancji psychoaktywnych. W trakcie spotkania przedstawiana została walizka pogłódowa z dopalaczami.

h) W 30 listopada w Wyższej Szkole Handlowej w Radomiu, Komenda Miejska Policji w Radomiu oraz Urząd Miejski w Radomiu zorganizowali konferencję pt. „Dojrzewanie – pułapką uzależnień”.

5. Szkoły

- a) Spotkania rodziców z psychologiem i pedagogiem na temat prawidłowych metod wychowawczych.
- b) Indywidualne konsultacje nauczycieli i wychowawców z rodzicami.
- c) Obserwacje dzieci pod kątem ewentualnego wsparcia rodziny.
- d) Szkolenie nauczycieli pod kątem pomocy rodzinie z problemami przemocy.
- e) Udostępnienie rodzinom kontaktu z instytucjami świadczącymi pomoc w sytuacji przemocy, problemów wychowawczych lub socjalnych.
- f) Zapoznanie z procedurą „Niebieskiej Karty”, numerami telefonów, pod którymi można szukać pomocy.
- g) Organizowanie szkoleń dla kadry pedagogicznej w zakresie rozpoznawania objawów zespołu dziecka maltretowanego.
- h) Pomoc żywnościowa w ramach współpracy z Bankiem Żywności.
- i) Organizowanie na terenie szkoły zbiórek na rzecz dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych.
- j) Udział przedstawicieli szkoły w pracach zespołów interdyscyplinarnych do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

6. Caritas Diecezji Radomskiej:

W okresie od stycznia do grudnia 2018 roku prowadził następujące formy pomocy:

Poradnictwo specjalistyczne:

- a) poradnictwo i konsultacje psychologiczne - konsultacje i poradnictwo psychologiczne podjęto: **93** osoby (74 kobiety, 11 mężczyzn, 8 młodych ludzi).
- b) poradnictwo i konsultacje prawne - poradnictwo i konsultacje prawne podjęto: **126** osób (104 kobiety, 22 mężczyzn).
- c) poradnictwo i konsultacje psychologiczne - to działanie, które dało osobom ogląd sytuacji, w jakiej się znaleźli oraz ukierunkowanie na właściwą formę pomocy analogiczną do możliwości i potrzeb adresatów, konsultacje i poradnictwo prawne oraz takie działanie, które posłużyło podniesieniu poziomu świadomości osób co do przysługujących im praw, a także urealnieniu możliwości i środków wyjścia z kryzysu.

Terapia i psychoterapia:

- a) terapia wsparcia i psychoterapia metodą psychoanalityczną - terapię wsparcia oraz długoterminową psychoterapię odbyło: **72** osoby (58 kobiet, 6 mężczyzn, 8 młodych ludzi)
- b) terapia wsparcia:
  - to działanie, które wzmocniło możliwości osobiste osób i pozwoliło na podjęcie kroków naprawy sytuacji, w jakiej się znaleźli, wzmocniło wychodzenie z roli ofiary zmotywowało do poprowadzenia zmian.
  - to działanie, które dało osobom możliwość wglądu w psychiczne funkcjonowanie, świadomość przeżywanego problemu czy trudności emocjonalnej z jakimi mają do czynienia, przyniosło rozumienie psychicznej sytuacji, rozpoczęło proces naprawiania skutków emocjonalnych i psychicznych oraz wzmocniło ich osobiste funkcjonowanie.

Ogółem na przestrzeni 2018 r. z różnych form pomocy oferowanych przez Ośrodek dla osób z doświadczeniem przemocy skorzystało 219 osób, (w tym 178 kobiet, 33 mężczyzn, 8 młodych ludzi).

7. Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii.

Kontynuowanie współpracy z rodzicami i opiekunami prawnymi wychowanków w celu podejmowania wspólnych działań profilaktycznych zapobiegających agresji, przemocy i demoralizacji dzieci i młodzieży przebywających w Ośrodku; organizowanie Zespołów wychowawczych z udziałem rodziców w celu rozwijania współpracy, wypracowania wspólnych, jednokierunkowych działań w stosunku do wychowanków.

- Przeprowadzenie przez pedagoga i psychologów szkolnych szkoleń dla rodziców: „Czy moje dziecko jest bezpieczne w sieci”.

- Poinformowanie wychowanków o placówkach, gdzie można otrzymać pomoc w sytuacjach trudnych podczas zajęć dotyczących bezpiecznego, konstruktywnego radzenia sobie z trudnymi emocjami; Wywieszenie informacji o Placówkach, telefonach zaufania i innych na tablicy informacyjnej psychologa.
- Kontynuowanie współpracy ze stowarzyszeniem KARAN; udział wychowanków w zajęciach wychowawczych, warsztatowych i programach profilaktycznych np. Fred Goes Net na terenie Stowarzyszenia KARAN. -Zorganizowanie dla wychowanków profilaktycznych prelekcji i pogadanek z osobami spoza placówki np. instruktor terapii uzależnień, osoby dające świadectwo wyjścia z uzależnień i nałogów.
- Kontynuacja współpracy z Domem pod Żłotym Dębem, która ma na celu uwrażliwianie wychowanków, uczenie postawy szacunku i tolerancji dla osób starszych i potrzebujących.
- Kontynuowanie działalności Wolontariatu w Ośrodku w celu kształtowania u wychowanków postaw prospołecznych.
- Udział wychowanków w Pikniku Zdrowia, przygotowanie stoiska promującego Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii.
- Uczestnictwo wychowanków w wydarzeniach kulturalnych organizowanych na terenie miasta Radomia np. Dni Godności, Piknik Naukowy, Festiwal Artystów Ulicznych i Precyzji, etc.
- Ukazywanie prawnych i moralnych skutków posiadania, używania i rozprowadzania środków psychoaktywnych tj.: narkotyków, alkoholu, papierosów, leków, dopalaczy, środków dopingujących poprzez: rozmowy indywidualne z wychowankami, pogadanki, lekcje wychowawcze, zajęcia socjoterapii.
- Cykliczne organizowanie Dnia Rodziny - imprezy integracyjnej, która miała na celu ukazanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu oraz promocję sportu i integrację wychowanków, również z zaprzyjaźnionym niepublicznym Ośrodkiem Socjoterapii. Został zorganizowany turniej piłki siatkowej, gry i zabawy ze współzawodnictwem, turniej gry w kręgle oraz pokaz udzielania pierwszej pomocy i inne.
- Organizowanie wewnętrzzkolnych konkursów mających na celu aktywizowanie wychowanków, budzenie ich wiary we własne możliwości, zwiększenie motywacji do pracy, stworzenie warunków do przeżycia doświadczenia pozytywnie wpływającego na samoocenę wychowanków, m.in.: „Przyjazna mowa – NIE wulgaryzmem”, „Projekt okładki do ulubionej książki”, „Kartka walentynkowa”, całoroczny konkurs czytelniczy „Zaczytany wychowanek”, „Cyberzagrożenia – cyberprzemoc”, „Najdłuższy łańcuch choinkowy”.
- W ramach działań profilaktyki pozytywnej: udział wychowanków w wycieczkach szkolnych, rajdach, poszerzenie oferty zajęć dodatkowych np. koło filmowe, koło czytelnicze.
- Organizowanie akademii mających na celu aktywizowanie wychowanków, stworzenie warunków do przeżycia doświadczenia pozytywnie wpływającego na samoocenę wychowanków, m.in.: akademia z okazji Dnia Kobiet, Dnia Chłopaka, akademia z okazji 100 rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości, z okazji Halloween, Jasełka i inne.
- przeciwdziałania przemocy i zachowaniom agresywnym, zagrożeniach i szkodliwości palenia tytoniu, zażywania narkotyków i dopalaczy, picia alkoholu.
- Prowadzenie rozmów dyscyplinujących, korygujących, wychowawczych z uczniami i wychowankami sprawiającymi trudności wychowawcze w celu przeciwdziałania i korygowania negatywnych zachowań, angażowanie ich w prace na rzecz szkoły.
- Natychmiastowe i konsekwentne reagowanie na każdy przejaw agresji i przemocy Ścisła współpraca z Policją, Sądem Rodzinnym, Kuratorami w celu przeciwdziałania agresji, przemocy, demoralizacji wychowanków MOS.
- Wdrożenie systemu codziennej oceny zachowania wychowanka, stosowanie nagród za dobre i wzorowe zachowanie np. comiesięczne wyjścia dla osób z najlepszą frekwencją i miesięczną oceną zachowania na pizzę, kręgle, do kina i in.

V. PRZECIWDZIAŁANIE PRZESTĘPCZOŚCI I WYKROCZEŃ:

1. Komenda Miejska Policji.

a) Z okazji Dnia Babci i Dziadka przedstawiciele radomskiej Policji uczestniczyli w spotkaniu z osobami starszymi w Domu Pomocy Społecznej "Weterana Walki i Pracy", z którymi rozmawiali na temat bezpiecznych zachowań. Celem spotkania było uświadomienie osobom starszym zagrożeń, na które mogą natknąć się każdego dnia. Prowadzący opowiadali m.in. o oszustwie metodą na tzw. wnuczka czy policjanta. Przypominali także zebranych o konieczności noszenia elementów odblaskowych przez pieszych, głównie z uwagi na bezpieczeństwo tych osób. Na zakończenie wszystkim zebranych babciom i dziadkom policjanci wręczyli elementy odblaskowe oraz książeczki „Bezpieczny Senior”.

b) Prowadzono bieżące rozpoznawanie operacyjne w celu typowania sprawców awantur oraz pozyskiwania informacji o wszelkich zamiarach zakłócenia ładu i porządku publicznego na trasach przejazdu kibiców oraz w miejscu odbywania się meczów. Przeglądane były strony internetowe i media społecznościowe związane ze środowiskami kibolskimi. Prowadzono działania mające na celu wykluczenie przemocy na stadionach piłkarskich.

c) W dniu 27 czerwca 2018 roku Wyższej Szkole Handlowej w Radomiu odbyła się debata społeczna zorganizowana przez Komendę Miejską Policji w Radomiu. Tematem rozmów pomiędzy przedstawicielami policji, władz wojewódzkich i samorządowych oraz społeczeństwem było szeroko rozumiane bezpieczeństwo w naszym regionie. Głównym celem debat jest przede wszystkim poznanie potrzeb i oczekiwań społeczności lokalnej, wymiana informacji o aktualnych zagrożeniach, a także wypracowanie wspólnych metod działania w zakresie poprawy bezpieczeństwa.

d) W dniach 27-28.2018r, w ramach projektu „Aktywny i świadomy senior w świecie finansów”, dofinansowanego ze środków Narodowego Banku Polskiego, zorganizowano seminarium, którego celem było zwiększenie świadomości osób starszych /65+/ w obszarze finansowym i bezpieczeństwa. Podczas seminarium przedstawione zostały zagadnienia z zakresu bezpieczeństwa finansów, tj. zagrożenia związane z udostępnianiem danych osobowych oraz korzystaniem z bankomatów i nowoczesnych usług bankowych, czy też rozpoznawanie autentyczności banknotów i monet. Omówiono również tematykę z zakresu ogólnie pojętego bezpieczeństwa osób starszych, w tym skalę przestępczości oraz metody działania sprawców przestępstw popełnianych na szkodę osób 65+. Istotnym elementem w edukacji seniorów stanowi aktywizacja i integracja, toteż w trakcie spotkania przeprowadzono warsztaty, podczas których uczestnicy poznali podstawy samoobrony oraz udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

e) Jak wynika z danych statystycznych w 2018 roku na terenie podległym KMP w Radomiu odnotowano 7 zdarzeń dotyczących oszustw na tzw. wnuczka, policjanta, funkcjonariusza CBŚP. Suma strat w wyniku popełnionych czynów to **164 500 zł**.

f) Zjawisko żebractwa nieletnich na obszarze działania KMP Radom jest stale monitorowane, prowadzone jest systematyczne rozpoznawanie zagrożenia wymienioną patologią. Policjanci realizują zadania w powyższym zakresie, wykorzystując do tego celu Procedury postępowania Policji wobec osób bezdomnych i żebrzących. W ramach codziennych służb patrolowych prowadzone są kontrole miejsc, w których może dochodzić do żebractwa, w szczególności okolice placówek handlowych, targowisk miejskich, dworców PKP, PKS, itp. Szczególną uwagę policjanci zwracają na małoletnich, którzy mogą być wykorzystywani do żebractwa przez osoby dorosłe.

g) Corocznie Policjanci podejmują działania zmierzające do zapobiegania zdarzeniom związanym ze zgonami osób bezdomnych. Doświadczenia lat ubiegłych wskazują, że zima to pora roku, która stanowi poważne zagrożenie dla ich życia i zdrowia. W ramach pomocy osobom bezdomnym policjanci podejmują działania mające na celu zapobieganie zdarzeniom związanym ze zgonami osób w wyniku wychłodzenia organizmu. Stałą formą ochrony osób bezdomnych na terenie miasta Radomia i powiatu radomskiego jest zadaniowanie służb patrolowo - interwencyjnych i dzielnicowych oraz prewencyjne kontrole miejsc, w których mogą przebywać takie osoby (dworce, klatki schodowe, kanały ciepłownicze, opuszczone budynki mieszkalne, ogródki działkowe, itp.), zgodnie z opracowanym i wdrożonym algorytmem postępowania.

h) Podczas realizacji zadań policjanci na stałe współpracują z instytucjami powołanymi do niesienia pomocy osobom bezdomnym i samotnym, przede wszystkim z ośrodkami pomocy społecznej, oraz domami dla bezdomnych i noclegowniami. Największym problemem utrudniającym funkcjonariuszom niesienie pomocy osobom bezdomnym jest fakt, iż znaczna część z tych osób jest uzależniona od alkoholu, a warunkiem przyjęcia osoby do noclegowni, czy domu dla bezdomnych jest stan trzeźwości. Ponadto, każda osoba korzystająca z w/w placówek ma obowiązek legitymowania się dokumentem tożsamości. W 2018 roku na terenie miasta Radomia miejsca przebywania osób bezdomnych były systematycznie sprawdzane przez 2 streetwokerów. Komenda Miejska Policji w Radomiu na bieżąco wymieniała się informacjami z podmiotami oraz właściwymi służbami w zakresie miejsc gdzie ujawnione były osoby bezdomne. Koordynator KMP w Radomiu codziennie monitorował ilość miejsc wolnych w schroniskach dla osób bezdomnych, która następnie była przekazywana do wiadomości dyżurnego. W czasie podejmowanych działań nie ujawniono bezdomnych osób nieletnich.

i) W Wydziale Prewencji KMP w Radomiu sporządzana jest miesięczna „Analiza stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego dla potrzeb dyslokacji służby patrolowej” oraz policjanci monitorują Krajową Mapę Zagrożeń Bezpieczeństwa. Głównym celem Policji jest zapewnianie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Przedmiotowa analiza opiera się na ocenie i monitorowaniu poszczególnych czynników wpływających pośrednio lub bezpośrednio na bezpieczeństwo publiczne a Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa jest istotnym elementem procesu zarządzania bezpieczeństwem publicznym. Na podstawie ilości, rodzaju popełnianych przestępstw i wykroczeń, miejscu i czasu ich popełnienia jak również informacji na temat poziomu poczucia bezpieczeństwa, opartych na opiniach społeczności lokalnych, nakreśla się wnioski wraz z opisem przewidywanych zagrożeń, wskazując cele, jakie powinno się uzyskać.

j) W 2018 roku na terenie Komendy Miejskiej Policji w Radomiu zabezpieczono:

- **94** imprez masowych:
- w tym mecze piłki nożnej - **18**,
- imprezy sportowe z wyłączeniem meczy piłki nożnej - **52**,
- imprezy artystyczno-rozrywkowe - **24**,
- zgromadzenia - **48**.

Ponadto dokonywana jest rejestracja i bieżąca aktualizacja w Policyjnych Systemach Informatycznych Policji wobec, osób, których orzeczono środek karny w postaci zakazu na imprezy masowe. W ramach postępowania dotyczącego uzyskania zezwolenia na przeprowadzenie imprezy masowej prowadzone są czynności, efektem, których jest wydanie opinii Komendanta Miejskiego Policji w sprawie organizacji imprezy masowej.

2. Straż Miejska.

W 2018 roku dyżurny Straży Miejskiej otrzymał blisko **19247** zgłoszeń od mieszkańców, instytucji i innych. Patrole Straży Miejskiej pracują 7 dni w tygodniu 24 godziny na dobę. Na podstawie zgłoszeń mieszkańców, operatorów monitoringu, instytucji, jednostek oświatowych oraz innych tworzy się mapę zagrożeń czyli wykaz miejsc szczególnie narażonych na wykroczenia w które dyslokuje się zwiększoną ilość patroli. Funkcjonariusze Straży Miejskiej na co dzień odwiedzają szkoły oraz utrzymują stały kontakt z pedagogami w celu ograniczania przestępstw nieletnich. W sytuacji stwierdzenia czynników wskazujących na demoralizację młodego człowieka informujemy Sąd dla nieletnich oraz szkoły. W okresie letnim Straż Miejska wysyła w rejony akwenów wodnych oraz miejsc spędzania wolnego czasu przez mieszkańców zarówno patrole rowerowe jak i skutery, dzięki czemu w łatwy i szybki sposób funkcjonariusze docierają do miejsc gdzie zakłócany jest ład i porządek publiczny. W roku 2018 w toku czynności Straż Miejska ujawniła **68** przestępstw oraz ujęła **117** sprawców przestępstw. Na co dzień funkcjonariusze prowadzą również akcję „przeciwdziałania nietolerancji” tj. kontrola osiedli, parków, skwerów pod kątem obraźliwych napisów oraz graffiti.

3. Wydział Bezpieczeństwa Zarządzania Kryzysowego i Ochrony - Referat Ochrony i Monitoringu Miasta.

1) W okresie od 1.01.2018 – 31.12.2018 roku ogółem pracownicy monitoringu zgłosili **4870** interwencji, z tego **310** interwencji skierowano do Komendy Miejskiej Policji, a **4560** interwencji do Straży Miejskiej w Radomiu. W tym:

a) Ujawniono i zatrzymano **27** sprawców na gorącym uczynku przestępstwa tj:

- **11** - kradzież
- **1** - nietrzeźwy kierujący
- **6** - niszczenie mienia
- **4** - bójka i pobicie
- **5** - posiadanie narkotyków

Ponadto ujawniono **1** osobę poszukiwaną przez Policję.

b) Ujawniono i zatrzymano **2706** sprawców na gorącym uczynku wykroczenia tj:

- **156**-zakłóceń porządku publicznego,
- **560**-wykroczeń w ruchu drogowym (zakaz ruchu, parkowanie na ciągach pieszych i zieleni itp.)
- **1443**-spożywanie alkoholu w miejscu publicznym
- **547**-interwencje porządkowe (zrywanie plakatów, naklejanie plakatów w miejscu niedozwolonym, zaśmiecanie, załatwianie potrzeb w miejscu publicznym, itp.)

c) Dla potrzeb dowodowych Policji i Straży Miejskiej razy nagrano materiał zdjęciowy ze zdarzeń, w tym dla Policji **293** razy, dla Straży Miejskiej **10** razy.

d) W związku z zagrożeniem życia i zdrowia oraz uszkodzenia mienia, pracownicy monitoringu przekazali **2136** informacji z prośbą o interwencję do służb porządkowych tj:

- **315** - razy wezwano karetkę pogotowia
- **430** - razy udzielono pomocy osobom nietrzeźwym (odwieziono do domu lub zatrzymano w PIW)
- **1306** - udzielono pomocy osobom leżącym (śpiący na ulicach i przystankach autobusowych).
- **2** - razy wezwano Straż Pożarną.
- **3** - interwencje związane z załączeniem się alarmu w sklepach
- **80** - razy zgłoszono awarię oświetlenia ulicznego.

Ilość interwencji ujawnionych przez pracowników monitoringu ilustruje tabela nr 1.

TABELA NR 1

L.p.	Interwencje	2017 rok	2018 rok	Różnica
1	Interwencje ogółem	4215	4870	+655
2	Skierowano do Policji	312	310	-2
3	Skierowano do SM	3903	4560	+657

Ilość przestępstw ujawnionych przez pracowników monitoringu w rozbiciu na poszczególne kategorie ilustruje tabela nr 2.

TABELA NR 2

L.p.	Rodzaj przestępstwa	2017 rok	2018 rok	Różnica
1	Kradzież	9	11	+2
2	Rozbój	1	0	-1
3	Niszczenie mienia	1	6	+5
4	Nietrzeźwy kierowca	4	1	-3
5	Bójka i pobicie	3	4	+1
6	Posiadanie narkotyków	7	5	-2
	RAZEM	25	27	+2

Porównując ilość zdarzeń za okres: **2018 rok (4870 zdarzeń)** do **2017 roku (4215 zdarzeń)** należy stwierdzić, że nastąpił znaczny wzrost ilości interwencji podjętych przez pracowników monitoringu o **655**. Biorąc powyższe pod uwagę nasuwa się wniosek, że wzrost ilości nagranych zdarzeń podyktowany był właściwym nadzorem wizyjnym prowadzonym przez pracowników monitoringu i szybką reakcją służb mundurowych na zaistniałe zdarzenia co w efekcie odstraszało potencjalnych sprawców przed popełnianiem negatywnych zdarzeń.

Ilość sporządzonego materiału zdjęciowego przedstawia tabela nr 3.

TABELA NR 3

L.p.	Materiał zdjęciowy	2017 rok	2018 rok	Różnica
1	Dla potrzeb Policji	308	293	- 15
2	Dla potrzeb SM	14	10	-4
	RAZEM	322	303	-19

Ilość ujawnionych wykroczeń przez monitoring przedstawia tabela nr 4.

TABELA NR 4

L.p.	Rodzaj wykroczenia	2017 rok	2018 rok	Różnica
1.	Spożywanie alkoholu	1262	1443	+181
2	Drogowe	559	560	+1
3	Zakłócenie porządku publicznego	212	156	-56
4	Porządkowe	427	547	+120
	RAZEM	2460	2706	+246

W związku z zagrożeniem życia i zdrowia, ilość informacji przekazanych przez pracowników monitoringu z prośbą o interwencję przedstawia tabela nr 5.

TABELA NR 5

L.p.	Zgłoszenia	2017 rok	2018 rok	Różnica
1	Pogotowie Ratunkowe	323	315	-8
2	Straż Pożarna	3	2	-1
3	Pomoc osobom nietrzeźwym	418	430	+12
4	Włączony alarm w sklepach i instytucjach	8	3	-5
5	Wyłączone oświetlenie ulicy	66	80	+14
6	Pomoc osobom leżącym	911	1306	+395
	RAZEM	1729	2136	+407

VI. BEZPIECZEŃSTWO SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNE:

1. Powiatowy Inspektorat Sanitarny.

Powiatowy Inspektorat Sanitarny w ramach realizacji „Programu” podjął następujące działania:

W 2018 roku Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Radomiu skupiła się głównie na wykonywaniu zadań statutowych. Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny procesów nauczania wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne,
- w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

a) imprezy masowe:

W 2018r. Sekcja Nadzoru Higieny Komunalnej wydała **32** postanowienia na organizację imprez masowych. Największą z nich był AIR SHOW. W trakcie trwania imprezy pracownicy PSSE w Radomiu prowadzili nadzór w zakresie bieżącego stanu sanitarno-porządkowego terenu oraz warunków zdrowotnych żywności i żywienia. Pozostałe postanowienia wydawano na imprezy sportowe oraz artystyczno-rozrywkowe.

b) kontrola miejsc wykorzystywanych do kąpielii:

W 2018 r. na nadzorowanym terenie zgłoszono **1** miejsce wykorzystywane do kąpielii - przy ul. Stasieckiego w Radomiu. Ze względu na obecność sinic miejsce nie zostało dopuszczone do kąpielii. Zgodnie z harmonogramem prowadzono kontrole stanu sanitarno-porządkowego Ośrodka.

c) kontrola jakości wody w basenach kąpielowych:

Liczba basenów kąpielowych w Radomiu dostępnych dla ludności wynosi **5** (pięć). Są to baseny całoroczne, zasilane w wodę pochodzącą z sieci wodociągu miejskiego. Działają przez cały rok, z przerwami na wykonanie prac technicznych. Próbkę wody do badań pobierane są zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem.

d) kontrola jakości wody do spożycia:

Jakość wody do spożycia jest monitorowana na bieżąco. Na podstawie wyników badania wody sporządzane są oceny jakości wody. Jakość wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi nie budziła zastrzeżeń. Woda pochodzi z wodociągu miejskiego w Radomiu. W ciągu całego roku, zgodnie z harmonogramem prowadzona jest kontrola jakości ciepłej wody użytkowej. Próbkę wody do badań pobierane są z natrysków. Badania prowadzone w kierunku bakterii z rodzaju Legionella sp. dotyczy to zwłaszcza obiektów służby zdrowia, DPS, obiektów hotelowych, basenów.

Bezpieczeństwo Sanitarne – Epidemiologiczne:

Sekcja Nadzoru Bezpieczeństwa Żywności i Kosmetyków:

W 2018 r. wykonano **974** kontroli sanitarnych dotyczących oceny stanu sanitarno-higienicznego oraz sanitarno-technicznego, w tym:

- a) **276** kontroli zaplanowanych (wg harmonogramu kontroli)
- b) **600** kontroli doraźnych ujętych w planie oraz 98 kontroli nie ujętych w planie w tym:
  - **297** kontroli kompleksowych w tym:
  - **53** kontrole tematyczne (m.in. w związku z Afrykańskim Pomorem Świń, identyfikacji warzyw, dot. suplementów diety, kontrole w związku z pokazami AIR SHOW, dot. oceny warunków sanitarno-higienicznych, technicznych oraz żywienia w zakładach żywienia pacjentów, kontroli dot. niewłaściwej jakości zdrowotnej środka spożywczego),
  - **118** kontroli interwencyjnych (m.in. w związku z interwencją klienta oraz w związku z działaniami podjętymi w systemie Rasff),
  - **218** kontroli sprawdzających,
  - **6** kontroli granicznych - import,
  - **4** kontrole graniczne – eksport,
  - **2** kontrole dot. produkcji i obrotu kosmetykami.

W **202** zakładach stwierdzono uchybienia m.in.:

- sanitarno-higieniczne;
- sanitarno-techniczne;
- stwierdzono w obrocie suplementy diety, które w składzie zawierają niedozwolony składnik;
- sprzedaż suplementów diety bez powiadomienia GIS o wprowadzeniu po raz pierwszy;
- do obrotu na terytorium RP;
- nieprawidłowości w treści internetowej dot. prezentacji produkowanego środka spożywczego;
- nieprawidłowości w prezentacji i reklamie suplementów diety;
- nieprawidłowości w oznakowaniu suplementów diety;

W 2018 roku nałożono **105** mandatów karnych na kwotę **22150** zł;

Sekcja Nadzoru Higieny Komunalnej:

Bezpieczeństwo sanitarno-epidemiologiczne kontrolowane jest również w pozostałych obiektach będących pod kontrolą Sekcji. Są to m.in. hotele i inne obiekty, w których są świadczone usługi hotelarskie; domy pomocy społecznej; noclegownie i domy dla bezdomnych; zakłady usługowo-fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej, szalety publiczne. Nadzorem objęto również dworce autobusowe i kolejowe wraz ze środkami transportu publicznego. Stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny obiektów z roku na rok ulega poprawie. Zwiększa się również świadomość osób wykonujących usługi. Ilość mandatów nałożonych w kontrolowanych obiektach **5** na **500** zł.

Sekcja Nadzoru Epidemiologii:

Monitorowany jest stan sanitarno-epidemiologiczny miasta Radomia i powiatu radomskiego całodobowo (dyżury pod telefonem). W 2018 r. przeprowadzono wywiady epidemiologiczne dotyczące zachorowań m.in. na: boreliozę, gruźlicę, salmonelozę, styczość i narażenie na wściekliznę, wirusowe zapalenie wątroby A, B, B+C, C, inwazyjne choroby wywołane *Streptococcus pneumoniae* i *Neisseria meningitidis*, legionelozę, listeriozę, bąblowicę, malarię, toksoplazmozę, krztusiec, ostre porażenie wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat, ZOM, ZM i inne oraz dochodzenia epidemiologiczne w związku ze zgłoszonym jednym ogniskiem choroby przenoszonej drogą pokarmową. Czynnikiem etiologicznym była *Salmonella Enteritidis*. Objęto również nadzorem

epidemiologicznym 4 osoby z ogniska epidemicznego wywołanego *Shigella sonnei* należącego do PPIS w Gdańsku - po przeprowadzeniu wywiadów epidemiologicznych zarejestrowano czerwoną bakterijną - 4 zachorowania prawdopodobne. W Polsce obowiązuje W 2018 r. do PSSE w Radomiu zgłoszono 9 ognisk epidemicznych, które wystąpiły w szpitalach. Biologicznymi czynnikami chorobotwórczymi odpowiedzialnymi za wywołanie ognisk epidemicznych była *Klebsiella pneumoniae* MBL+ (6 ognisk) i *Clostridium difficile* (2 ogniska) oraz *Acinetobacter baumannii* K-R i *Escherichia coli* wytwarzające karbapenemazy MBL + (1 ognisko).

Sekcja Nadzoru Epidemiologii:

W związku z tym, iż w dniu 31.12.2017 r. zakończył się termin realizacji programów dostosowawczych do wymogów rozporządzenia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz.U.2012 poz.739), podmioty lecznicze, które nie zrealizowały ww. programu powinny zwrócić się do PSSE w Radomiu w celu wydania opinii sanitarnej w formie postanowienia o wpływie niespełnienia tych wymagań na bezpieczeństwo pacjentów. Wydano 15 takich postanowień.

Sekcja Nadzoru Higieny Pracy:

W 2018 roku przeprowadzono 326 kontroli w zakładach pracy. Wydano 75 decyzji administracyjnych obligujących pracodawców do poprawy stanu sanitarno-higienicznego w zakresie warunków pracy. Wydano 45 decyzji stwierdzających choroby zawodowe. W ciągu ostatnich lat wydawanych było 40 do 50 decyzji stwierdzających choroby zawodowe. Sekcja sprawuje także nadzór nad wytwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych. Wspólnie z Komendą Miejską Policji w Radomiu (Wydział dw. z Przestępczością Narkotykową) w 2018r. przeprowadziła łącznie 34 kontrole w trzech sklepach na terenie Radomia w których wprowadzono do obrotu środki zastępcze tzw. „dopalacze”. W wyniku kontroli zabezpieczono łącznie 51 sztuk podejrzanych produktów z czego 19 próbek tych produktów zostało przekazane do badań laboratoryjnych celem określenia składu chemicznego pod kątem zawartości substancji psychoaktywnych. próbki zabezpieczonych produktów zostały przebadane w Oddziale Laboratoryjnym Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Radomiu, a otrzymane wyniki badań wskazują na obecność w ich składzie nowych substancji psychoaktywnych środków zastępczych. Substancje te nie znajdują się w załącznikach do Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030) i określane są mianem „dopalaczy”. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomiu w 2018 r. wydał 19 decyzji administracyjnych wymierzających karę pieniężną za wprowadzanie do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych na łączną kwotę 405 000 zł. PPIS w Radomiu zbiera informacje o podejrzeniach zatruc środkówami zastępczymi, jest w stałym kontakcie ze szpitalami na terenie powiatu radomskiego, które przesyłają raporty o podejrzeniach zatruc „dopalaczami”.

W 2018 r. odnotowano 112 przypadków podejrzeń zatrucia „dopalaczami” oraz prawdopodobnie 3 przypadki zgonów spowodowanych zażyciem tych środków.

Sekcja Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży:

Zajmuje się sprawowaniem nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w placówkach nauczania, wychowania i opieki nad dziećmi i młodzieżą oraz placówkami wypoczynku dla dzieci i młodzieży oraz podejmowaniem działań zmierzających do rozwiązywania problemów w zakresie:

- warunków zdrowotnych i higieny pracy umysłowej w placówkach oświatowo – wychowawczych;
- warunków zdrowotnych w szkolnych pracowniach komputerowych;
- dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii;
- higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych;
- warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w zakładach nauczania i wychowania oraz ocena infrastruktury do prowadzenia zajęć WF;
- realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych w placówkach.

W 2018 roku przeprowadzono 298 kontroli w placówkach oświatowych. Wydano 30 decyzji administracyjnych w zakresie nieprawidłowego stanu sanitarno-higienicznego i technicznego biorąc pod

uwagę zdrowie przebywających dzieci w/w placówkach. Zakres kontroli przeprowadzonych w nadzorowanych placówkach dotyczył oceny przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w stosunku do pomieszczeń i używanego w nich sprzętu. Biorąc pod uwagę warunki zdrowotne funkcjonowania placówek będących pod nadzorem należy stwierdzić, że nadal występują obiekty wykazujące uchybienia w tym zakresie. W stosunku do roku ubiegłego nastąpiła nieznaczna poprawa stanu technicznego budynków, w których funkcjonują zakłady nauczania i wychowania. W 2018 roku wiele uwagi poświęcono placówkom przedszkolnym, które ostatnio coraz częściej lokują nowe oddziały w szkołach podstawowych lub w wygaszanych gimnazjach, a niekiedy w innych obiektach. Prowadzono kontrole dotyczące dostosowania pomieszczeń, zwłaszcza sal i sanitariatów, do potrzeb dzieci. Zastrzeżenia budziła wielkość sal w stosunku do liczby dzieci przyjmowanych do poszczególnych grup. Często pojawiał się też problem wydzielenia pomieszczeń dodatkowych, typu: przechowalnia leżaków, schowków na środki i urządzenia do utrzymania czystości. W niektórych przypadkach ujawniono problem z zapewnieniem właściwego miejsca do przechowywania odzieży wierzchniej dzieci.

Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia:

- Uczestniczyła w piknikach, w festynach i w AIR SHOW – poprzez zorganizowanie punktów informacyjno – edukacyjnych, w których prowadzono poradnictwo, rozdawnictwo materiałów edukacyjnych, prezentowano zdrowotne konsekwencje używania alkoholu, tytoniu, narkotyków i środków psychoaktywnych w tym dopalaczy z wykorzystaniem walizek edukacyjnych;
- Wizytowano placówki zorganizowanego wypoczynku letniego i zimowego, w których prowadzono instruktaż profilaktyczny oraz dystrybucję materiałów edukacyjnych;
- Prowadzono edukację młodzieży podczas spotkań organizowanych przez szkoły, Urząd Miejski w Radomiu;
- Wdrażano i koordynowano programy edukacyjne realizowane przez placówki różnych szczebli kształcenia,;
- Diagnozowano przedsięwzięcia prozdrowotne środowiska lokalnego w placówkach nauczania i wychowania oraz lecznictwa otwartego i zamkniętego.

2. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie Oddział w Radomiu.

Działając na podstawie art. 80 pkt. 9 ustawy z dnia 18 grudnia 2003r o ochronie roślin (Dz. U. z 2017 r poz.2138 ze zm.) realizuje ustawowe zadania w zakresie zapobiegania zagrożeniom związanym z wprowadzaniem do obrotu i stosowaniem środków ochrony roślin.

a) Na terenie miasta Radom i powiatu w 2018 roku przeprowadzonych zostało **151** kontroli w tym **37** kontroli w zakresie obrotu środkami ochrony roślin i **114** w zakresie stosowania środków ochrony roślin.

W ramach uczestnictwa w Systemie Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (*Rapid Alert System For Food and Feed –RASFF*) Inspekcja kontynuowała współpracę z Państwową Inspekcją Sanitarną.

b) W ramach wspólnych kontroli z udziałem przedstawicieli SANEPIDU pobrano dwie próby płodów rolnych tj. kapustę pekińską i paprykę do badań laboratoryjnych na obecność pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych. Pobieranie prób płodów rolnych Oddział prowadził również w ramach zadań ustawowych w oparciu o harmonogram określony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie, dla następujących upraw; kapusta pekińska, truskawka, brzoskwinia, czereśnia, porzeczką, jabłoni, papryka, pietruszka, pszenżyto. Ogółem pobrano 24 próby. W trzech przypadkach tj. próbie kapusty pekińskiej i 2-ch próbach wiśni stwierdzono przekroczenie Najwyższych Dopuszczalnych Pozostałości (NDP).W związku z powyższym została wszczęta procedura RASSF. Producenci rolni zostali objęci szczególnym nadzorem inspekcji oraz ukarani karą grzywny za nieprzestrzeganie wymogów w zakresie stosowania środków ochrony roślin wynikających z ustawy z dnia 8 marca 2013 r o środkach ochrony roślin (Dz. U z 2018 r. poz.1310, ze zm.).

c) Podobnie jak w latach ubiegłych również w 2018 r Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa kolejny raz uczestniczyła w międzynarodowej akcji Silver Axe III kierowanej przez EUROPOL, w której brało udział 27 państw.

Działania kontrolne inspektorów PIORIN prowadzone były na przejściach granicznych, na targowiskach, drogach, w punktach obrotu środkami ochrony roślin oraz gospodarstwach rolnych. Celem akcji była międzynarodowa współpraca na rzecz zapobiegania zagrożeniom jakie mogą

powstać w wyniku zastosowania niedopuszczonych do obrotu środków ochrony roślin, a więc nieprzebadanych chemikaliów tj. nielegalnych środków ochrony roślin.

d) Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie Oddział w Radomiu kontrole te prowadził wspólnie z organami Krajowej Administracji Skarbowej i Policji. W wyniku prowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono przypadków wprowadzania do obrotu podrobionych środków ochrony roślin na terenie działania Oddziału.

3. Radomski Szpital Specjalistyczny im. dr. Tytusa Chałubińskiego.

W ramach w/w „Programu” podjął następujące działania:

W zakresie bezpieczeństwa epidemiologicznego Radomski Szpital Specjalistyczny prowadzi działania zgodnie z Ustawą z dnia 05-12-2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. oraz zaleceniami Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, realizuje działania związane z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się patogenów alarmowych, ujętych w wykazie Rozporządzenia Ministra Zdrowia - Załącznik nr 1 z dnia 23-12-2011 roku [poz. 1741]. W ramach zapobiegania zakażeniom szpitalnym i rozwojowi lekooporności patogenów, ZKZS monitoruje występowanie zakażeń tak w formie nadzoru biernego (analiza zgłoszeń z oddziałów), jak i czynnego (analiza wszystkich dodatnich wyników badań mikrobiologicznych, a w przypadku zakażeń inwazyjnych lub zakażeń patogenami alarmowymi, kontakt z lekarzami prowadzącymi chorych, analiza kliniczna przypadku, ustalenie najbardziej właściwej antybiotykoterapii początkowo empirycznej a następnie celowanej:

a) Przeprowadza się badania przesiewowe w kierunku patogenu alarmowego - nosicielstwa bakterii *Klebsiella pneumoniae* MBL/NDM (New Delhi), wśród pacjentów hospitalizowanych przy przyjęciu (pacjentów przed przyjęciem, przebywających w innych placówkach medycznych, ZOL czy DPS), i w trakcie pobytu chorym narażonym na zakażenie. Badania dodatnie przesyłane są do potwierdzenia przez KORLD.

b) Wykonuje się natychmiastowe działania w sytuacji zagrożenia epidemiologicznego dokonując kontroli wewnętrznych w placówkach RSZS oraz stosując izolację chorych podejrzanych o zakażenie. Do PPIS przesyłane są Raporty: wstępne i końcowe o podejrzeniu / wystąpienia zagrożenia epidemicznego.

c) Oddziały RSZS w których stwierdzono wystąpienie patogenów alarmowych i ognisk epidemicznych obecnie zostały wyposażone w brakujące: dozowniki na preparaty antyseptyczne do skóry rąk - bezdotykowe oraz dozowniki na mydło w płynie i podajniki na ręczniki jednorazowe na stanowiskach do higieny rąk.

d) W oddziałach w których stwierdzono występowanie PA i zgłoszonych do PPIS – raportem wstępnym o wystąpieniu zagrożenia epidemicznego, wykonano realizację zaleceń PPIS w zakresie wymaganego remontu: odmalowania ścian oraz naprawienia usterek technicznych.

e) W oddziałach chorych wydzielono pokoje chorych, które dostosowano do wymagań - izolacji kontaktowej.

f) Pokoje w których izolowano chorych wyposażono w środki ochrony osobistej: rękawice diagnostyczne, środki myjąco – dezynfekujące do starannej dekontaminacji powierzchni dużych oraz sprzętów.

g) Ponadto działania zapobiegawcze zastosowano również w zakresie kontroli czystości mikrobiologicznej wody:

h) w kierunku obecności bakterii *Legionelli* spp. (Wykonano szereg badań prób wody, używanej w prysznicach z których korzystają pacjenci oddziałów).

i) w kierunku obecności bakterii patogennych w próbach wody uzdatnionej w Oddziale Dializ, które są wykonywane systematycznie 1 x w miesiącu. Członkowie Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych każdorazowo przeprowadzają odpowiednie szkolenie wstępne przy przyjęciu do szpitala nowego pracownika, do pracy.

j) Szpital zapewnia wykonywanie nieodpłatnych badań poekspozycyjnych i kontrolnych, jak też finansuje, zgodnie z Kodeksem Pracy, koszty koniecznej lekowej profilaktyki poekspozycyjnej. Dzięki temu od wielu lat w szpitalu nie było przypadków zachorowań po ekspozycjach zawodowych. Bezpieczeństwu epidemiologicznemu personelu medycznego (ale i pacjentów) sprzyja włączenie badań na obecność w organizmie wirusów HBV, HCV i HIV i bakterii MRSA do zestawu badań wykonywanych w związku z okresowymi badaniami pracowniczymi. Działania Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych uzyskują pozytywne opinie tak osób kontrolujących szpital z ramienia Narodowego Funduszu Zdrowia, jak też nadzoru PPIS w Radomiu.

4. Mazowiecki Szpital Specjalistyczny.

Zespół Kontroli Zakażeń, zgodnie z zapisami Ustawy z dn.5 grudnia 2008r o Zapobieganiu i Zwalczaniu Zakażeń i Chorób Zakaźnych u ludzi póź. zm. podejmuje następujące działania prowadząc:

- a) Kontrole kompleksowe w komórkach organizacyjnych szpitala- planowe i interwencyjne , uzależnione od bieżącej sytuacji epidemiologicznej i statusu epidemiologicznego hospitalizowanych pacjentów.
- b) Czynny monitoring procedur ograniczających liczbę zakażeń szpitalnych w sposób bezpośredni, codzienny, prowadzony przez członków Zespołu Kontroli Zakażeń we wszystkich jednostkach Szpitala.
- c) Nadzór nad stanem higieniczno-sanitarnym szpitala poprzez sporządzanie i analizę protokołów kontroli, wydawanie zaleceń dekontaminacji zgodnie z sytuacja epidemiologiczna szpitala, metodą manualną i za pomocą fumigacji.
- d) Nadzór nad stanem epidemiologicznym pacjentów szpitalnych ze szczególnym uwzględnieniem oddziałów dziecięcych i oddziałów hospitalizujących pacjentów z obniżoną odpornością.
- e) Aktualizacja oraz ciągle monitorowanie procedur szybkiej identyfikacji osób skolonizowanych szczepami CPE oraz właściwego postępowania w takich przypadkach.
- f) Prowadzenie rejestrów: zakażeń szpitalnych, ekspozycji zawodowych na potencjalnie zakaźny materiał biologiczny, chorób zakaźnych objętych zgłaszaniem do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej. Opracowywanie w tym zakresie raportów i przekazywanie informacji Zarządowi Szpitala oraz kierownikom komórek organizacyjnych.
- g) Okresowa analiza czynników ryzyka zakażeń poprzez weryfikację wypełniania kart oceny ryzyka zakażeń przy przyjęciu chorego do szpitala.
- h) Stałe dostosowywanie programu racjonalnej antybiotykoterapii, mające na uwadze: wymogi prawne, standardy akredytacyjne, wytyczne towarzystw naukowych i aktualną wiedzę medyczną, narastanie lekooporności, skuteczność leczenia, możliwe powikłania, koszty hospitalizacji. Aktualizacja podziału antybiotyków na tzw. grupy dostępności.
- i) Współpraca z pracownią mikrobiologii w ramach przygotowania map mikrobiologicznych poszczególnych komórek medycznych szpitala.
- j) Monitorowanie lekooporności antybiotyków poprzez wdrożenie i bieżąca ocenę formularza - „wniosek o wydanie antybiotyku limitowanego” dla wszystkich komórek organizacyjnych.
- k) Sprawdzanie stanu uodpornienia personelu nowoprzyjętego, prowadzenie rejestru oraz przygotowywanie raportów o stanie wyszczepienia personelu.
- l) Prowadzenie programu szkoleń wewnętrznych.
- m) Udział w kontrolach i audytach jednostek zewnętrznych w tym Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

5. Centrum Medyczne Corten Medic.

a) Zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych i zawodowych:

- Szczepienia dzieci i młodzieży- **508** osób
- Szczepienia p/grypie - **60** osób
- Szczepienia p/WZW B szczepionką Engerix B - **43** osób
- Szczepienia p/WZWB szczepionką Euvax B - **148** osób
- Objęcie nadzorem lekarskim osób z kontaktu z chorym na Gruźlicę – dwie osoby
- zgłoszenia do Sanepidu podejrzenia lub rozpoznania zakażenia lub choroby zakaźnej (ZLK-1) oraz tygodniowy, dzienny meldunek o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę (MZ-55)
- Wprowadzono procedurę higieniczną „Postępowanie po ekspozycji zawodowej na zakażenia HIV, HBV, HCV”.

b) Nadzór nad warunkami higienicznymi – sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne:

W placówce wprowadzono procedury higieniczne, za postępowanie zgodnie z procedurą odpowiedzialni są wszyscy pracownicy. Procedury są aktualizowane w oparciu o nowe przepisy i wytyczne.

- Personel zaopatrzonej jest w odzież ochronną oraz rękawiczki jednorazowego użytku, w przychodni znajduje się pomieszczenie dekontaminacji narzędzi. Narzędzia są sterylizowane w autoklawie parowym. Prowadzona jest kontrola skuteczności procesów sterylizacji, wskaźnikami biologicznymi i chemicznymi.
- Każdy sprzęt w przychodni posiada aktualny paszport, gdzie wpisywane są przeglądy raz do roku.

- Sprzątanie pomieszczeń placówki odbywa się zgodnie z obowiązującymi procedurami – procedura sprzątania pomieszczeń i dezynfekcji powierzchni, przy użyciu odpowiednich środków chemicznych i dezynfekcyjnych.
- Posiadamy umowę na świadczenia usług pralniczych, gdzie oddajemy odzież medyczną oraz mopy do prania.
- Współpracujemy z Przedsiębiorstwem Usługowo- Handlowym, gdzie przekazujemy odpady medyczne.

Co roku sporządzamy sprawozdanie z ewidencji kart odpadów do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie. „Departament Środowiska.

c) **Prowadzenie wywiadów epidemiologicznych, propagowanie metod zdrowego odżywiania w celu zmniejszenia liczby zachorowań oraz profilaktyki p. gruźliczej, współpraca ze szkołą:**

Centrum Medyczne Corten Medic sprawuje opiekę medyczną nad dziećmi i młodzieżą szkolną. Współpracujemy z **czterema liceami i czterema szkołami podstawowymi**. Panie pielęgniarki prowadzą pogadanki w szkołach m. in. na temat zdrowego stylu odżywiania „Piramida Zdrowego Żywienia”. W celu profilaktyki przeciwgruźliczej przygotowano pogadankę pt. „Gruźlica - choroba o której należy pamiętać”. Ze względu na występujące częste przypadki wszawicy w wielu szkołach prowadzona jest kontrola czystości skóry głowy oraz edukacja dotycząca postępowania w przypadku wszawicy. W związku z powyższym problemem pokazywano film edukacyjny. Problem wszawicy poruszany jest na zebraniach z rodzicami.

6. **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.**

W ramach prowadzonego Programu zrealizowała następujące przedsięwzięcia;

- Ilość sporządzonych opinii dot. lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych- **182** w tym:
  - opinie pozytywne -**180**,
  - opinie negatywne **2**.
- Liczba przeprowadzonych kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych – **667** w tym:
  - w placówkach handlowych-**470**,
  - w placówkach gastronomicznych-**207**.
- Ilość skontrolowanych punktów sprzedaży napojów alkoholowych-**593** w tym:
  - placówek handlowych-**432**,
  - lokali gastronomicznych-**161**.

VII. **BEZPIECZEŃSTWO WETERYNARYJNE:**

1. **Powiatowy Inspektorat Weterynarii.**

a) Obszar miasta Radomia - powiat grodzki- to jedna z dwóch jednostek terytorialnych obsługiwana przez Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Radomiu (drugą jest powiat radomski – ziemski). Na jego terenie pod nadzorem weterynaryjnym znajdują się podmioty gospodarcze działające w zakresie: ubój, rozbiór, przetwórstwo i składowanie mięsa (**1** rzeźnia, **3** zakłady rozbioru, **5** zakładów przetwórczych, **1** chłodnia, **1** zakład mleczarski, **6** zakładów MLO, **55** firmy transportowe, **7** pośrednicy w obrocie, **5** podmioty-RHD, **1** punkt skupu dziczyzny, **1** hurtownia karmy dla zwierząt domowych, **2** zakłady przetwarzające uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego, **1** schronisko dla zwierząt, **1** firmy transportujące zwierzęta, **5** firm pośredniczących w skupie i obrocie zwierzętami, **2** fermy drobiu - kur niosek oraz **113** stad (gospodarstw) utrzymujących bydło i **11** stada (gospodarstwa) utrzymujące trzodę chlewną.

b) W ramach w/w programu Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Radomiu podejmował zadania, które w całości wchodzą jednocześnie w ustawowe kompetencje Inspekcji Weterynaryjnej, ich realizacja to między innymi:

- monitoring chorób zakaźnych i czynników chorobotwórczych - badania kontrolne zwierząt w zakresie gruźlicy, brucelozy, białaczki, pryszczycy, gorączki Q (bydła, owiec i kóz); pomoru, chor. pęcherzykowej i Aujeszkiego u świń; salmonellozy u drobiu i świń, wścieklizny u lisów;
- zwalczanie ognisk chorób zakaźnych - w 2018 r. zgnilec amerykański **1** ognisko;
- nadzór nad jakością produkcji środków spożywczych, pasz, utylizacją i zagospodarowaniem ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego (np. w 2018 r. ubój zwierząt to **1167** sztuk bydła i prawie **42432** sztuk świń).

2. **Straż Miejska.**

Straż Miejska w Radomiu w swojej strukturze posiada Ekopatrol tj. wyspecjalizowaną jednostkę funkcjonariuszy Straży Miejskiej, zajmującą się wyłapywaniem zwierząt bezdomnych w pierwszej kolejności zwierząt agresywnych. Od 1 marca 2012 roku wszyscy funkcjonariusze zostali przeszkoleni oraz wyposażeni w odpowiedni sprzęt służący do odławiania zwierząt. Straż Miejska przejęła od schroniska zadanie wyłapywania bezdomnych psów z terenu miasta Radomia. Ponad to funkcjonariusze odławiają zwierzynę egzotyczną oraz dziką napływającą z terenów leśnych. Strażnicy zostali przeszkoleni przez specjalistów między innymi: Powiatowego Lekarza Weterynarii, pracowników ZOO z Warszawy, funkcjonariuszy Straży Leśnej oraz Ornitologów. Ekopatrol został wyposażony w najlepszy sprzęt jaki jest dostępny na rynku. Pojazd przeznaczony do tego zadania został przystosowany do przewozu zwierząt. Przygotowanie funkcjonariuszy miało na celu skuteczne oraz bezpieczne dla nich samych oraz zwierząt podejmowanie interwencji. Straż Miejska w Radomiu w ramach posiadanych kompetencji prowadzi również kontrole pod kątem szczepień psów przeciw wściekliznie za co w roku 2018 nałożono **16** mandatów karnych na właścicieli psów oraz pouczone **29** z nich. Straż Miejska w ramach działań z zakresu bezpieczeństwa weterynaryjnego prowadzi współpracę z lekarzem weterynarii który posiada stosowną umowę z Gminą Miasta Radom na obsługę zwierząt chorych i po wypadkach.

VIII. OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO:

1. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie Delegatura w Radomiu.

W 2018 r. na terenie miasta Radomia, działaniami objęto **3** obiekty wpisane do rejestru zabytków:

- a) cmentarz ewangelicki przy ul. Kieleckiej 44 w Radomiu - nr rej. 173/A/82 z dnia 03.05.1982 r.
- b) cmentarz rzymsko- katolicki przy ul. Limanowskiego 72 w Radomiu - nr rej. 248/A/84 z dnia 20.03.1984 r.
- c) cmentarz prawosławny przy ul. Warszawskiej 15 w Radomiu- nr rej. 362/A/87 z dnia 27.11.1987 r.

W ramach programu przeprowadzono następujące czynności: skontrolowano w/w obiekty pod względem bezpieczeństwa technicznego i pożarowego - we współpracy z Urzędem Miejskim w Radomiu, Komendą Miejską Policji i Strażą Miejską. Po dokonaniu szczegółowych oględzin w/w obiektów, zostały sporządzone stosowne programy. Ogólny stan zabezpieczeń budowlano-mechanicznych i elektronicznych oraz przeciwpożarowych kontrolowanych obiektów jest dobry.

- d) Cmentarz ewangelicki przy ul. Kieleckiej 44 w Radomiu jest ogrodzony. Funkcjonujące oświetlenie zewnętrzne (lampy uliczne) jest obecnie wystarczające. Dostęp na teren cmentarza jest możliwy tylko za zgodą administratora. W ostatnim czasie nie występowały żadne akty wandalizmu lub inne zdarzenia o charakterze przestępczym. Nekropolia nie jest objęta monitoringiem wewnętrznym i zewnętrznym.
- e) Cmentarz rzymsko- katolicki przy ul. Limanowskiego 72 w Radomiu jest ogrodzony, udostępniany w wyznaczonych godzinach, monitorowany i dozorowany. Do celów gaśniczych służy kilka ujęć wody. W budynkach kancelaryjnych funkcjonują systemy przeciwpożarowe. Na terenie nekropolii mają miejsce drobne akty wandalizmu i kradzieże.
- f) Cmentarz prawosławny przy ul. Warszawskiej 15 w Radomiu jest ogrodzony, udostępniany w wyznaczonych godzinach, dozorowany i monitorowany. W obrębie wejścia na teren cmentarza działa oświetlenie. W Cerkwi p.w. św. Mikołaja, w której znajdują się zabytki ruchome wpisane do rejestru zabytków funkcjonują systemy antywłamaniowe i przeciwpożarowe nadzorowane przez firmę zewnętrzną. Instalacje: elektryczna i odgromowa oraz podręczny sprzęt gaśniczy (gaśnice) posiadają aktualne przeglądy.

2. Komenda Miejska Policji.

W ramach Programu „Powiatowy program zapobiegania przestępczości i ochrony obywateli i porządku publicznego na lata 2015-2018 w zakresie ochrony dziedzictwa narodowego (oceny stanu technicznego, stanu zabezpieczeń antywłamaniowych i przeciwpożarowych obiektu zabytkowego, zabezpieczenia zbiorów) radomscy policjanci uczestniczyli wspólnie z przedstawicielami Urzędu Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego i Ochrony UM, funkcjonariuszami SM i PSP oraz przedstawicielami Wojewódzkiego Urzędu Ochrony zabytków w Warszawie delegatura w Radomiu w inspekcji **3** obiektów na terenie Radomia tj. cmentarz rzymsko-katolicki, cmentarz prawosławny, cmentarz ewangelicki.

3. Straż Miejska.

Straż Miejska w Radomiu na prośbę konserwatora zabytków prowadzi wspólne inspekcje obiektów ze zgromadzonymi dobrami kultury. Ponadto prowadzona jest kontrola w ramach Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami tzw. Parku Kulturowego mieszczącego się na terenie Gminy Radom.

4. Szkoły prowadziły:

- a) Zajęcia edukacyjne z zakresu kształtowania poczucia tożsamości narodowej i regionalnej - wycieczki w najbliższe otoczenie, poznawanie miejsc pamięci, zajęcia edukacyjne w bibliotece, muzeum itp.
- b) Udział uczniów w uroczystych obchodach świąt religijnych i państwowych.
- c) Zapoznanie młodzieży z historią i zabytkami Radomia.
- d) Opieka nad lokalnymi miejscami pamięci narodowej.

IX. BEZPIECZEŃSTWO W DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ:

1. Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej Oddział Radom.

Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Warszawie Delegatura w Radomiu w ramach wkładu w realizację *Powiatowego programu zapobiegania przestępczości i ochrony obywateli i porządku publicznego na lata 2015-2018* w 2018r., w obszarze bezpieczeństwa w działalności gospodarczej, tut. delegatura podczas VI Pikniku Zdrowia, który odbył się w dniu 10 czerwca 2018r. na deptaku przed Urzędem Miejskim, zorganizowała stoisko edukacyjne dla dzieci i rodziców m.in. o tematyce bezpieczeństwa produktów, w szczególności zabawek, a także zasad reklamacji towarów i usług.

2. Komenda Miejska Policji.

W 2018 roku przeprowadzonych zostało **17** kontroli na terenie miasta. Kontroli poddano targowiska miejskie przy ulicy Śląskiej, Struga i Wernera. Każdorazowo przy okazji spotkań ze społeczeństwem policjanci przekazują wiedzę wiktymologiczną dotyczącą przepisów prawa związanych z najistotniejszymi problemami osób prowadzących działalność gospodarczą.

3. Straż Miejska.

Straż Miejska w Radomiu w ramach Uchwały Nr 269/2016 Rady Miejskiej w Radomiu z dnia 25 stycznia 2016 r. w sprawie wprowadzenia opłaty targowej, ustalenia wysokości stawek opłaty targowej oraz sposobu poboru i wynagrodzenia za jej pobór oraz Uchwały Nr 231/2015 Rady Miejskiej w Radomiu z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie ustalenia lokalizacji targowisk i ich regulaminów na terenie Gminy Miasta Radomia prowadzi działania na targach oraz w miejscach objętych ustawowym zakazem handlu oraz terenach prywatnych na których odbywa się handel. Straż Miejska ponadto jest koordynatorem działań dotyczących nielegalnego handlu, pod kątem braku wpisu do ewidencji działalności gospodarczej. Kontrolowane są miejsca należące do gminy, które nie są przeznaczone do handlu. W skład zespołu koordynowanego przez Straż Miejską wchodzi: Policja, Straż Graniczna, Urząd Kontroli Skarbowej, Urząd Celny, Sanepid, Państwowa Inspekcja Handlowa, Urząd Skarbowy i inne. W 2018 roku nałożono **7** mandatów karnych na kwotę **950** zł.

X. BEZPIECZEŃSTWO W SIECI:

1. Komenda Miejska Policji.

Policjanci z Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Radomiu systematycznie spotykają się z mieszkańcami miasta i powiatu radomskiego celem rozpowszechnienia wiedzy dotyczącej zagrożeń związanych z cyberprzestępczością. Funkcjonariusze uświadamiają poszczególne grupy społeczne o zagrożeniach płynących z korzystania z nowych technologii.

- a) W dniu 3 stycznia Policjanci z Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Radomiu rozmawiali o uzależnieniach z rodzicami uczniów oraz gronem pedagogicznym w Zespole Szkół Technicznych w Radomiu. Funkcjonariusze omawiali poszczególne zagrożenia apelując przy tym do rodziców, aby wiele czasu poświęcali swoim dzieciom starając się dostrzegać ich problemy. Ponadto funkcjonariusze WP KMP Radom omówili zagrożenia, z jakimi mogą mieć styczność dzieci w sieci oraz problem agresji występującej wśród młodzieży i dzieci, która realizuje się za pomocą Internetu, a także o konsekwencjach zachowań agresywnych w stosunku do swoich rówieśników. Funkcjonariusze WP KMP w Radomiu w trakcie swoich spotkań chcą uczulić rodziców na różne sytuacje, w których ich dzieci mogą być narażone na niebezpieczeństwo.

b) Policjanci z Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Radomiu w ramach kampanii „Kręci mnie bezpieczeństwo przez cały rok szkolny” i obchodów Dnia Bezpiecznego Internetu spotkali się z uczniami PSP nr 33 w Radomiu. W spotkaniu udział wzięło około 200 uczniów klas IV-VII. Spotkanie to miało na celu zwrócenie uwagi na rolę każdego użytkownika sieci w budowaniu bezpiecznego i przyjaznego Internetu. Funkcjonariusze prowadzili zajęcia edukacyjne na temat zagrożeń, jakie niesie ze sobą nieostrożne i nieświadome korzystanie z Internetu. Policjanci instruowali, jakich środków ostrożności przestrzegać, aby zminimalizować ryzyko narażenia się na przejawy wirtualnych zachowań, na skutek, których użytkownik czuje się zagrożony czy ośmieszony. Właśnie w tym kontekście funkcjonariusze tłumaczyli uczniom, jak bardzo ważne jest chronienie swoich haseł do logowania oraz danych osobowych. Policjanci ostrzegali także przed lekkomyślnym zamieszczaniem w Internecie swoich zdjęć i danych osobowych, a także przed umawianiem się z nieznanymi osobami.

c) 22 czerwca 2018 roku w Urzędzie Miejskim w Radomiu odbyło się szkolenie dla pracowników tej instytucji, na którym prelegentami byli m.in. policjanci z Wydziału Prewencji KMP w Radomiu asp. sztab. Kamila Adamska i mł. asp. Paweł Lenarcik. Funkcjonariusze omówili kwestie związane z bezpieczeństwem w sieci.

2. Straż Miejska.

Straż Miejska w Radomiu w ramach prowadzonych działań profilaktycznych w szkołach oraz placówkach oświatowych prowadzi działania popularyzacyjne dotyczące zagrożeń wynikających z nieodpowiedzialnego korzystania z Internetu. Ponadto funkcjonariusze Straży Miejskiej prowadzą prelekcje na wywiadówkach oraz spotkaniach z rodzicami na temat korzystania z dostępnych zabezpieczeń filtrujących treści witryn internetowych. W roku 2018 przeprowadzono **135** pogadanek na przedmiotowy temat.

3. Szkoły.

a) Zajęcia z młodzieżą na temat cyberprzemocy.

b) Zapoznanie uczniów/wychowanków z zasadami bezpiecznego korzystania z internetu.

c) Profilaktyka uzależnień od komputera.

d) Omawianie wpływu reklam i środków masowego przekazu realizowane podczas zajęć z wychowawcą.

e) Podejmowanie działań skierowanych do rodziców i młodzieży na temat korzystania z dostępnych zabezpieczeń filtrujących treści witryn internetowych.

f) Wyposażanie szkolnych pracowni komputerowych w oprogramowanie chroniące dzieci i młodzież przed dostępem do szkodliwych treści w sieci.

4. Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii.

Organizacja Dnia Bezpiecznego Internetu (DBI) 2018 „Tworzymy kulturę szacunku w sieci”, współpraca z Fundacją Dzieci Niczyje oraz Naukową i Akademicką Siecią Komputerową (NASK) – realizatorów unijnego programu SaferInternet. W tym: podjęcie inicjatyw promujących temat bezpieczeństwa w Sieci wśród dzieci, młodzieży i rodziców.

a) Przeprowadzenie szkoleń Rady Pedagogicznej oraz rodziców, których tematem przewodnim było „Bezpieczeństwo uczniów w sieci - zagrożenia internetowe”

b) Zorganizowanie prelekcji z policją: „Cyber-zagrożenia. Bezpieczne korzystanie z zasobów Internetu przez wychowanków”.

c) Zorganizowanie dla wychowanków konkursu wiedzy o bezpieczeństwie w Internecie: „Cyber-zagrożenia. Jak być bezpiecznym w sieci”.

d) Przeprowadzenie przez psychologów szkolnych szkolenia dla rodziców: „Cyber-zagrożenia - bezpieczne korzystanie z zasobów Internetu przez wychowanków”.

e) Poruszanie na zajęciach socjoterapii tematyki bezpieczeństwa w sieci oraz zagrożeń jakie niesie ze sobą gra „Niebieski wieloryb”.

f) Przeprowadzenie zajęć profilaktyczno - edukacyjnych: „Zamiast hejtu”, podejmujących temat obrażania w sieci.

DODATKOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE REALIZACJI PROGRAMU:

Dokumentacja źródłowa dotycząca sprawozdań podmiotów biorących udział w realizacji „Powiatowego Programu Zapobiegania Przemocy i Ochrony Obywateli i Porządku Publicznego

na lata 2015-2018” znajduje się w Wydziale Bezpieczeństwa, Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Urzędu Miejskiego w Radomiu. Natomiast dokumentacja źródłowa z realizacji „Programu” przez Szkoły znajduje się w Wydziale Edukacji Urzędu Miejskiego w Radomiu

PODMIOTY UCZESTNICZĄCE W REALIZACJI PROGRAMU:

1. Prokuratura Rejonowa Radom-Wschód.
2. Komenda Miejska Policji w Radomiu.
3. Straż Miejska w Radomiu.
4. Miejska Państwowa Straż Pożarna.
5. Urząd Miejski w Radomiu.
6. Ośrodek Interwencji Kryzysowej Radomiu.
7. Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Radomiu.
8. Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Radomiu.
9. Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Radomiu.
10. Radomska Stacja Pogotowia Ratunkowego.
11. Stowarzyszenie „Bezpieczne Miasto”.
12. Szkoły i placówki oświatowe.
13. Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej Oddział Radom.
14. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
15. Miejski Zarząd Dróg i Komunikacji w Radomiu.
16. Radomski Szpital Specjalistyczny.
17. Mazowiecki Szpital Specjalistyczny w Radomiu.
18. Centrum Medyczne Corten Medic.
19. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie Oddział w Radomiu.
20. Zespół Interdyscyplinarny Gminy Miasta Radomia.
21. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie Delegatura w Radomiu.
22. Caritas Diecezji Radomskiej.
23. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomiu.
24. Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii.

WYKAZ PLACÓWEK UCZESTNICZĄCYCH W REALIZACJI PROGRAMU:

Lp.	Nazwa szkoły/placówki	Adres
	Przedszkola Publiczne	
1	Przedszkole Publiczne Nr 4	ul. Kilińskiego 23
2	Przedszkole Publiczne Nr 5	ul. Czarnoleska 15
3	Przedszkole Publiczne Nr 8	ul. Królowej Jadwigi 17
4	Przedszkole Publiczne Nr 9	ul. Kalińska 4
5	Przedszkole Publiczne Nr 12	ul. Wernera 34
6	Przedszkole Publiczne Nr 14	ul. Jana Pawła II nr 3
7	Przedszkole Publiczne Nr 15	ul. Kusocińskiego 10a
8	Przedszkole Publiczne Nr 16	ul. Grenadierów 3
9	Przedszkole Publiczne Nr 17	ul. Zbrowskiego 10
10	Przedszkole Publiczne Nr 23	ul. Świętojańska 5
11	Przedszkole Publiczne Nr 25	ul. Bohdany Kijewskiej 10
	Publiczne Szkoły Podstawowe	
12	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1	ul. Odrodzenia 37
13	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 4	ul. Wyścigowa 49
14	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 7	ul. Tybla 7/11
15	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 13	ul. Sienkiewicza 30
16	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 15	ul. Kielecka 2/6
17	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 17	ul. Wierzbicka 89/93
18	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 19	ul. Energetyków 10
19	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 20	ul. Malenicka 29
20	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 22	ul. Krucza 2/10
21	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 23	ul. Gajowa 60
22	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 24	ul. Powstańców Śląskich 4
23	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 25	ul. Starokrakowska 124/128
24	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 26	ul. Woźnicka 125
25	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 28	ul. Jaracza 8
26	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 29	ul. Ceglana 14
27	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 31	ul. Biała 6
28	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 33	ul. Kolberga 5
29	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 34	ul. Miła 18

	Publiczne Gimnazja	
30	Publiczne Gimnazjum Nr 11	ul. Kujawska 19
	Licea Ogólnokształcące	
31	I Liceum Ogólnokształcące	ul. Żeromskiego 10
32	II Liceum Ogólnokształcące	ul. Kusocińskiego 8
33	IV Liceum Ogólnokształcące	ul. Mariacka 25
34	V Liceum Ogólnokształcące	ul. Traugutta 52a
35	VII Liceum Ogólnokształcące	ul. Warszawska 112
36	XI Liceum Ogólnokształcące z oddziałami integracyjnymi	ul.11 Listopada 27
37	XIII Liceum Ogólnokształcące	ul. 25 Czerwca 79
	Zespoły szkół	
38	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4	ul. Osiedlowa 36
39	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 7	ul. Staromiejska 11
40	Zespół Szkół Budowlanych	ul. Kościuszki 7
41	Zespół Szkół Skórzano-Odzieżowych, Stylizacji i Usług	ul. Śniadeckich 5
42	Zespół Szkół Spożywczych i Hotelarskich	ul. Armii Ludowej 1
43	Zespół Szkół Elektronicznych	ul. Sadkowska 19
44	Zespół Szkół Samochodowych	ul. 25 Czerwca 66
45	Zespół Szkół Technicznych	ul. Limanowskiego 26/30
46	Zespół Szkół Agrotechnicznych i Gospodarki Żywnościowej	ul. Uniwersytecka 6
47	Zespół Szkół Muzycznych im. Oskara Kolberga	ul. 25 Czerwca 70
	Pozostałe Placówki Oświatowe	
48	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	ul. Grzegorzewskiego 15
49	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii	ul. Grzegorzewskiego 15
50	Publiczny Ogródek Jordanowski	ul. Śniadeckich 9
51	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 2	ul. Toruńska 9
52	Bursa Szkolna Nr 1	ul. Kościuszki 5